

# ΕΝΤΡΟΠΙΑ

Τεύχος 2 / Δεκέμβριος 2013



Περιοδική έκδοση Συσπείρωσης Ατάκτων

Η ΕΝΤΡΟΠΙΑ αποτελεί ένα συλλογικό εγχείρημα.

Εκδίδεται μέσα από αντιεραρχικές διαδικασίες και σκοπό έχει να παρέμβει και να αναδείξει ανατρεπτικές δυναμικές σε μία σειρά από ζητήματα: ταξικά, οικονομικά, κοινωνικά, κινηματικά, πολιτικά, πολιτισμικά και οικολογικά. Επιχειρεί να εντείνει το διάλογο στο εσωτερικό του ριζοσπαστικού κινήματος, αλλά και να κάνει γνωστούς τους τοπικούς αγώνες σε ένα ευρύτερο κοινό. Είναι κομμάτι των δράσεων που αναπτύσσουμε στην κατεύθυνση της ανατροπής του υπάρχοντος καπιταλιστικού και αστικού συστήματος, αλλά και της οικοδόμησης μιας κοινωνίας αλληλεγγύης, αυτοοργάνωσης, ελευθερίας.

★ Συσπείρωση Ατάκτων

## ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

1. Ιστορίες ελληνοτουρκικής τρέλας – οι κιλίντζιροι
2. Φύλα και διαθεματικότητα
3. Το σύγχρονο ποδόσφαιρο και οι ταξικές του ρίζες
4. Διαδίκτυο-επικοινωνίες: το 'χωράφι τους', ή ακόμη ένα πεδίο κοινωνικού αγώνα; Οι μαζικές παρακολουθήσεις, ο Σνόουντεν, οι αποκαλύψεις, τα κινήματα
5. Εμείς οι πρόσφυγες
6. Πραξικόπημα, Πόλεμος, Προσφυγιά, Νεκροί, Κατοχή: Ακόμη ένα «ένδοξο» κατόρθωμα των εκατέρωθεν εγχώριων εθνικιστών και των ντόπιων και διεθνών αφεντικών τους
7. Κρίση Ταραχές Κινήματα
8. Απο-ανάπτυξη: ένα νέο ριζοσπαστικό κίνημα
9. Απο την μαφία των αμπελοπουλιών στο μάγκα του γρι-γρι: τα όρια της αστικής δημοκρατίας
10. Όσο υποκύπτουμε στις κινήσεις της μπουλντόζας τους, άλλο τόσο γινόμαστε πόνια στη σκακιέρα τους
11. Γκόλφ: ότι καταστρέφει δεν είναι ανάπτυξη
12. Στον καιρό των golf-developers το «δεν ξέρω» είναι συνενοχή
11. Κατάληψη νεκράς ζώνης
12. ΕΡΤ: απο όργανο της κυβερνητικής πολιτικής σε αυτοδιαχειριζόμενη εστία αντίστασης
13. Νάντη-Γαλλία: αγώνας ενάντια στο αεροδρόμιο και τον κόσμο του
14. Αντίσταση στις βιομηχανίες εξόρυξης ορυκτών πόρων: αγώνας για τη γη και την ελευθερία, αγώνας για δικαιοσύνη και αυτονομία

Θεωρούμε εαυτές και εαυτούς ως κομμάτι του ευρύτερου κινήματος ρήξης με το υπάρχον μοντέλο οργάνωσης της κοινωνίας. Αντλώντας από την παγκόσμια και τοπική εμπειρία θα προσπαθήσουμε να συμβάλουμε τόσο στο διάλογο όσο και στις δράσεις που σκοπό έχουν τον οραματισμό και τον αγώνα για μια κοινωνία αυτοοργάνωσης, αυτοθέσμησης, αλληλεγγύης.

Η προσπάθειά μας αυτή λαμβάνει σοβαρά υπόψη την συστηματική διαταραχή της περιβαλλοντικής ισορροπίας από τον άνθρωπο, θεωρώντας την "οικολογία" μια ιδιαίτερως ευαίσθητη πτυχή της σημερινής πραγματικότητας.

Η συγκυρία που διανύουμε είναι αρκετά κρίσιμη. Από τις δυναμικές που θα υπάρξουν αυτή την περίοδο θα εξαρτηθεί αν το καθεστώς έκτακτης ανάγκης με τους διορισμένους κυβερνήτες, τις στρατιωτικές επεμβάσεις, την καταστολή και την κατάλυση των κοινωνικών κατακτήσεων θα επεκταθεί, ή αν οι αντιστάσεις που αναπτύσσονται σε παγκόσμιο επίπεδο θα καταστούν αποτελεσματικές και ικανές για να ανακοπεί και να ανατραπεί το κυρίαρχο σύστημα.

Πιστεύουμε ότι απέναντι σε αυτή τη διεθνή μορφή

ολοκληρωτισμού που έχουμε να αντιμετωπίσουμε, οι αγώνες πρέπει να είναι πολύμορφοι και πολυεπίπεδοι. γιατί οι καπιταλιστικές, πατριαρχικές και ιεραρχικές σχέσεις κυριαρχούν σε κάθε πτυχή της ζωής μας και σε κάθε σταγόνα του ανθρωπίνου πνεύματος.

Η ριζοσπαστική κοινότητα λοιπόν ξεκινώντας πρώτα-πρώτα εσωτερικά οφείλει να πολεμήσει κάθε σχέση ιεραρχική, σεξιστική, ρατσιστική, εθνική, γιατί αυτές είναι σχέσεις που επιτρέπουν στο σύστημα να υπάρχει και να αναπαράγεται. Παράλληλα όμως, ως ελευθεριακό κίνημα πρέπει να απαλλαγούμε από αστικές-φιλελεύθερες νοοτροπίες και επιρροές που αφαιρούν από τη σύγκρουση τον ταξικό της χαρακτήρα και μειώνουν την αντισυστημική πάλη σε μια απλή διεκδίκηση περισσότερων δικαιωμάτων χωρίς ουτοπικό οραματισμό.

Η περιοχή μας λόγω των φυσικών της πόρων βρίσκεται, για δεκαετίες τώρα, στο μάτι του κυκλώνα. Ο ανταγωνισμός για κυριαρχία στην περιοχή έχει οδηγήσει σε αλληπάλληλους πολέμους και συγκρούσεις. Τα ολοκληρωτικά μετααποικιακά καθεστώτα που δημιουργήθηκαν κάθε άλλο παρά εκπροσωπούν τα συμφέροντα των λαών τους. Είμαστε αλληλέγγυοι και αλληλέγγυες με κάθε κίνημα που αγωνίζεται προς την κατεύθυνση της κοινωνικής απελευθέρωσης και χειραφέτησης τόσο από τους ντόπιους όσο και από τους ξένους κυριάρχους.

Η ίδια η Κύπρος είναι μια από τις πιο στρατιωτικοποιημένες περιοχές του πλανήτη. Τα άτομα που ζούμε εδώ, εγκλωβισμένα για δεκαετίες στην εθνική σύγκρουση, επιτρέψαμε στις ελίτ να ασκήσουν την εξουσία τους και να υλοποιήσουν τα συμφέροντά τους στην ευρύτερη περιοχή χωρίς να αντιμετωπίσουν ιδιαίτερες αντιστάσεις. Είναι σημαντικό η ηγεμονία του εθνικισμού να σπάσει. Θα είμαστε ενεργά παρούσες και παρόντες σε κάθε προσπάθεια αποκαθήλωσης του.

Παράλληλα, η εκμετάλλευση εργατριών και εργατών από άλλες χώρες έχει δημιουργήσει νέα δυσμενή δεδομένα σε βάρος των εργαζομένων. Στους αγώνες για μια κοινωνία ισότητας δεν χωρούν αποκλεισμοί με βάση τον τόπο καταγωγής ή άλλες κατασκευασμένες ταυτοποιήσεις. Οι μετανάστριες και οι μετανάστες ως το πιο καταπιεσμένο κομμάτι της κοινωνίας μας είναι εν δυνάμει συνομιλήτριες/τές, σύμμαχοι/οι. Πρέπει να ξεφύγουμε από λογικές φιλανθρωπίας απέναντι τους και να αναζητήσουμε τρόπους ουσιαστικής πολιτικής ισότιμης συνεργασίας.

Η πόλη ως το κατεχοχόν πεδίο της δράσης μας αντικατοπτρίζει ό,τι συμβαίνει στο ευρύτερο κοινωνικό περιβάλλον. Ο εθνικός διαχωρισμός της, η εισβολή από το μεγάλο κεφάλαιο που απειλεί να τη μετατρέψει σε πόλη βιτρίνα, "καθαρή" από στοιχεία που "ενοχλούν," η εκκλησία που ως μεγαλοιδιοκτήτης έχει τους δικούς της στόχους για "ανάπτυξη," είναι παράγοντες που δημιουργούν για μας ένα προκλητικό τοπίο δράσης, στο οποίο σκοπεύουμε να παρέμβουμε δημιουργικά εκφράζοντας και πραγματώνοντας τις δικές μας προτάσεις για **κοινωνίες οργανωμένες έξω από ιεραρχικούς, καπιταλιστικούς και σεξιστικούς θεσμούς και λογικές, στη βάση της αυτοοργάνωσης, της κοινωνικής αλληλεγγύης, της συλλογικότητας και της ελευθεριότητας.**

# Ιστορίες ΕΛΛΗΝΟΤΟΥΡΚΙΚΗΣ Τρέλλας ΟΙ ΚΙΛΙΝΤΖΙΡΟΙ



Το κείμενο του Άδωνη Φλωρίδη πρωτοδημοσιεύτηκε στο ελληνικό περιοδικό “Μανιφέστο” τον Απρίλιο του 2001. Τα οδοφράγματα ήταν ακόμα κλειστά, ωστόσο οι κιλίντζιροι, λόγω της οικονομικής κρίσης στον βορρά, άρχισαν να μετακινούνται προς την Λεμεσό προκαλώντας μια κάποια αναστάτωση στην τάξη πραγμάτων που επέβαλε ο πόλεμος του 1974.

Σταμάτησα το αυτοκίνητο στη πλευρά του δρόμου, κάπου στον Τουρκομαχαλά της Λεμεσού και έμεινα να παρακολουθώ με δέος την πεισματική προσπάθεια του μικρού Κιλίντζιρου να σκαρφαλώσει στο δυσανάλογα μεγάλο ποδήλατο του. Ο ήλιος έκαιε την άσφαλο και τις γυμνές του πατούσες. Πατούσε το ένα πόδι στο καυτό οδόστρωμα τη στιγμή που σήκωνε το άλλο, μια τεχνική που χρησιμοποιούν και οι σαύρες όταν μένουν ακίνητες κάτω από τον καυτό ήλιο. Μετά μια ακόμα προσπάθεια να σκαρφαλώσει πριν πέσει κάτω και να ξαναρχίσει από την αρχή.

Είχα μείνει να τον κοιτάζω δεν ξέρω για πόση ώρα, ενώ το μυαλό μου είχε αρχίσει να ταξιδεύει πίσω μερικές δεκαετίες, τότε που ήμουνα παιδί και κοροϊδεύαμε τις Κιλιντζιρισσες στη Δημοτική Αγορά κ αθώς γυρνούσαμε από το σχολείο. Τις θυμάμαι να κουβαλάνε πάντα μαζί τους ένα μπόγο μέσα στον οποίο εκτός από το μικρότερο παιδί τους, έβαζαν κάθε λογής λαχανικά που τους χάριζαν οι μανάβηδες. Από τα πολύχρωμα φορέματα τους κρεμμόντουσαν πάντα ένα τσούρμο παιδιά – που θα λεγα ότι τα περισσότερα έμοιαζαν μ' αυτόν τον πιτσιρικά που προσπαθούσε να σκαρφαλώσει στο τεράστιο ποδήλατο.

Λέγαν ένα σωρό ιστορίες για τους Κιλίντζιρους. Ότι κλέβουν τα παιδιά και γι αυτό όταν περνάν από το δρόμο σου πρέπει να κλείνεις τα παράθυρα. Στη πραγματικότητα ποτέ δεν θυμάμαι να είχε συμβεί κάτι τέτοιο άσε που πάντα είχα την απορία τι τα κάνουν τα παιδιά που κλέβουν μιας και έχουν τόσα ήδη.

Οι κιλίντζιροι ζούσαν τότε στον Τουρκομαχαλά -στην Αρναουθιά όπως λέγαμε τη περιοχή -κατα μήκος του χειμάρου Γαρίλλη μέσα σε αυτοσχέδιες παράγκες και

σκηές. Οι πρόγονοι τους ήταν νομάδες πιθανόν από την Ανατολία ή την Αίγυπτο που ακολουθούσαν τον Οθωμανικό στρατό στις εκστρατείες τους. Η ίδια η λέξη “κιλίντζιρος” προέρχεται από το τουρκικό “çilingir” που σημαίνει σιδηρουργός. Κι αυτό γιατί οι άνθρωποι ήταν περίφημοι κατασκευαστές και ακονιστές σπαθιών καθώς και καλλικάδες, πεταλωτές δηλαδή αλόγων και μουλαριών. Φαίνεται ότι πρωτοεγκαταστάθηκαν στη Λεμεσό το 1821 όταν η Πύλη φοβούμενη εξέγερση των Χριστιανών του νησιού είχαν στείλει τον περιβόητο πασά Κουτσιούκ Μεχμέτ με τέσσερεις χιλιάδες Αλβανούς. Κάποιοι από τους Αλβανούς στρατιώτες στρατοπέδευαν στην περιοχή που μέχρι σήμερα λέγεται Αρναουθιά\* και μαζί τους και οι Κιλίντζιροι.

Τα χρόνια πέρασαν, κάποιοι από τους Αρναούτηδες, τους Αλβανούς, ενσωματώθηκαν στη Τουρκοκυπριακή κοινότητα ενώ οι Κιλίντζιροι είχαν πια εξειδικευθεί στη κατασκευή σουβλιών και φουκούδων μιας και οι Οθωμανοί στρατιώτες δεν υπήρχαν πια για να κατασκευάζουν και ακονίζουν τα σπαθιά τους. Οι διάδοχοι τους οι Εγγλέζοι μάλλον δεν είχαν ενδιαφερθεί για τις υπηρεσίες τους, εκτός ίσως την εποχή που χρησιμοποιούσαν ακόμα τα άλογα και τα μουλάρια. Οι Κιλίντζιροι της Λεμεσού, εξακολουθούσαν να ζουν πάντα όμως κατα μήκος του ποταμού Γαρίλλη μέσα στις παράγκες και τις σκηές και εξακολουθούσαν να γυρνούν σ' ολόκληρη την Κύπρο, από πανηγύρι σε πανηγύρι πουλώντας τηπραμάτια τους: σμίλες και φουκούδες για σουβλά, ποντικοπαγίδες, τσίγκινα αγγεία και πέταλα.

Με την ανεξαρτησία του 1960 οι Κιλιντζιροι δεν αναγνωρίζονται επίσημα σαν κοινότητα όπως είχε γίνει με τους Ελληνοκύπριους, Τουρκοκύπριους, Μαρωνίτες, Λατίνους και Αρμένηδες και έτσι θεωρήθηκαν μέλη της Τουρκοκυπριακής κοινότητας. Η αλήθεια όμως είναι ότι σαν κοινότητα με νομαδικές καταβολές ποτέ δεν ταυτίστηκαν απόλυτα με οποιαδήποτε άλλη εθνική ομάδα στη Κύπρο. Εξακολουθούσαν και εξακολουθούν μέχρι σήμερα να μιλούν τη δική τους γλώσσα και να έχουν τους δικούς τους – συχνά ακατανόητους σε εμάς τους υπόλοιπους – κώδικες κοινωνικής συμπεριφοράς. Η ρατσιστική συμπεριφορά απέναντι τους προερχόταν και εξακολουθεί να προέρχεται σχεδόν εξ ίσου από όλες τις κοινότητες.

Το 1974 οι περισσότεροι άντρες Τουρκοκύπριοι της Λεμεσού συλλαμβάνονται από τους Ελληνοκύπριους σαν αιχμάλωτοι και κλείνονται στο γήπεδο Γ.Σ.Ο. . Ανάμεσα τους και οι Κιλίντζιροι οι οποίοι ανταλλάσσονται στη συνέχεια με Ελληνοκύπριους αιχμαλώτους. Τους άντρες ακολουθούν στο Βορρά φυσικά οι οικογένειες τους μέσα στο σχέδιο ανταλλαγής των πληθυσμών -που ποτέ



επίσημα δεν είχε ονομαστεί έτσι.

\*\*\* Στο μυαλό μου έχω ακόμα τον μικρό που αγωνίζεται να σκαρφαλώσει στο ποδήλατο. Φαίνεται να τα καταφέρνει προς στιγμής. Η σέλα του είναι όμως πολύ ψηλή και κάνει τις πεταλιές όρθιος. Δεν καταφέρνει να προχωρήσει πάνω από δέκα μέτρα και νάτον ξανά να πατά με τα γυμνά του ποδαράκια την καψτή ασφαλτο και να ξαναρχίζει την προσπάθεια. Εντάξει λέω, μια ποιητική στιγμή, απ αυτές που αρέσουν να καταγράφουν οι κινηματογραφιστές στις ταινίες τους. Πίσω όμως από την ποιητική στιγμή κρύβεται το δράμα μιας ολόκληρης εθνικής ομάδας.

Τον τελευταίο καιρό όλο και περισσότεροι Κιλίντζιροι περνούν την πράσινη γραμμή από τα κατεχόμενα με τις οικογένειες τους και καταφεύγουν στο έδαφος που ελέγχει η Κυπριακή Δημοκρατία. Τα Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης από το κόμπλεξ τους απέναντι στη διάλεκτο τους βάφτισαν με καινούργιο όνομα: Αθίγγανοι. Αυτό ταιριάζει επίσης καλύτερα στη κοινωνική φαντασίωση που τους θεωρεί τουλάχιστον σαν ανθρώπους δεύτερης ποιότητας. Μια φαντασίωση που μοιράζονται εξ ίσου Ελληνοκύπριοι και Τουρκοκύπριοι.

Οι “Αθίγγανοι” λοιπόν εγκαταλείπουν τους Τουρκοκύπριους λόγω των κοινωνικών πιέσεων που υφίστανται και κάποιοι Ελληνοκύπριοι σπεύδουν να δηλώσουν ότι πρόκειται για σχέδιο του Ντενκτάς και της Αγκυρας για να υπονομεύσουν την Κυπριακή Δημοκρατία δημιουργώντας μια νέα μειονότητα ανάμεσα στους Ελληνοκύπριους.

Η μοναδική αλήθεια πίσω από όλα αυτά είναι το γεγονός ότι οι Κιλίντζιροι έχοντας υποστεί τις κοινωνικές και οικονομικές πιέσεις στα κατεχόμενα αναζητούν όπως όλοι οι οικονομικοί πρόσφυγες μια καλύτερη ζωή. Περνούν νύχτα τη γραμμή αντιπαράταξης – κάποιοι λένε με την ανοχή των Τούρκων σκοπών που θέλουν να τους ξεφορτωθούν-με την ελπίδα για μια καλύτερη ζωή. Οι Ελληνοκύπριοι λένε ότι το μόνο που θέλουν είναι να εκμεταλλευτούν τα ωφελήματα που τους παρέχει η Κυπριακή Δημοκρατία -διότι νομικά εξακολουθούν να είναι πολίτες αυτού του κράτους και δικαιούνται στέγης και επιδόματος.

Το άξιον απορίας είναι το που βρίσκεται το μεμπτόν στο να θέλει κάποιος στέγη και κοινωνική αρωγή για να επιβιώσει από τη στιγμή που μάλιστα είναι πολίτες του κράτους. Όσο για το επιχείρημα ότι όταν σταματήσει το εξάμηνο επίδομα ανεργίας εξακολουθούν να μην δουλεύουν – ε τι να γίνει, κάποιοι άνθρωποι σ’ αυτόν τον πλανήτη απλά δεν δουλεύουν και είμαι σίγουρος ότι ανάμεσα τους θα βρεθούν και πολλοί δημόσιοι υπάλληλοι με επιδόματα πολύ πιο ψηλά από αυτά τα επιδόματα πείνας που παίρνουν οι “Αθίγγανοι”.

Βραχνάς λοιπόν για τους αρμοδίους οι “Αθίγγανοι”. Ενας βραχνάς που πηγάζει αποκλειστικά από ένα βαθειά ριζωμένο ρατσισμό και ο οποίος αποκαλύπτει τη σχιζοφρένεια της σύγχρονης Κυπριακής πραγματικότητας: από τη μια η πορεία προς την Ευρωπαϊκή Ένωση που μας θέλει ανεκτικούς στις μειονότητες, μάλιστα μιλούμε για μια μελλοντική πολυπολιτισμική κοινωνία όπου αυτή η ανεκτικότητα θα είναι η βάση πάνω στην οποία θα κτιστεί ένα ομοσπονδιακό πολίτευμα και από την άλλη δεν μπορούμε να ανεκτούμε ανάμεσα μας μερικές εκατοντάδες “Αθίγγανους”.

Το Υπουργείο Εσωτερικών βέβαια έχει βρει τη λύση στο πρόβλημα. Όταν οι “Αθίγγανοι” καταφεύγουν στο έδαφος της Κυπριακής Δημοκρατίας και από τη στιγμή που είναι Κύπριοι πολίτες, το κράτος είναι υποχρεωμένο να τους συμπεριφερθεί σαν τέτοιους. Αρα, ο μόνος τρόπος για να λυθεί το πρόβλημα είναι να αποθαρρυνθούν από το να

έρχονται. Ένα κράτος δηλαδή που αποθαρρύνει τους πολίτες του από το να ζουν στην επικράτεια του.

Έτσι όλοι οι “Αθίγγανοι” που περνούν τη γραμμή αντιπαράταξης συγκεντρώνονται – τονίζω το συγκεντρώνονται – σε περιφραγμένο χώρο στις περιοχές όπου διαμένουν – δεν τονίζω το διαμένουν – με τις οικογένειες τους μέχρι να αποφανθούν οι αρμόδιες υπηρεσίες του κράτους κατά πόσον είναι Κύπριοι πολίτες ή όχι και άρα αν διακούνται στέγης και επιδόματος ή όχι. Είναι φανερό ότι με τη τακτική αυτή επιδιώκεται να άποθαρρυνθεί η κάθοδος κι άλλων “Αθίγγανων” μεν, πολιτών της Κυπριακής Δημοκρατίας δε.

Και επειδή στην Κύπρο ζούμε όπου η ευαισθησία σε θέματα ανθρωπίνων δικαιωμάτων μας ενδιαφέρει μόνο όταν πρόκειται για τα δικά μας δικαιώματα, άτε το πολύ-πολύ και κάποιων άλλων Χριστιανών Ορθόδοξων, κανείς δεν άνοιξε το στόμα του να πει: ρε εσείς η κράτηση αυτή είναι παραβίαση ανθρωπίνων δικαιωμάτων. Μοναδική εξαίρεση η γενική εισαγγελία η οποία φοβούμενη καταδίκη της Κύπρου στο Συμβούλιο της Ευρώπης – και όχι από ανθρωπιστικά αισθήματα υποψιάζομαι – προειδοποίησε το Υπουργείο Εσωτερικών ότι αυτό που συμβαίνει είναι παράνομο και αποτελεί παραβίαση ανθρωπίνων δικαιωμάτων.

Η απάντηση του υπουργείου ήταν καταπέλτης και κάπως έτσι: “Μα δεν είναι κρατούμενοι, έχουν δικαίωμα να βγουν και να πάνε όπου θέλουν, αλλά μέχρι στιγμής κανείς δεν ζήτησε να βγει... Βέβαια τους έχει γίνει σαφές ότι όσοι φύγουν από εδώ δεν θα δικαιούνται στέγης και επιδόματος στη συνέχεια..”

Όσο για τον πιτσιρικά με το ποδήλατο, τελικά κατάφερε να σκαρφαλώσει χωρίς βέβαια να μπορέσει να καθήσει στη σέλα, και με αδέξιες αλλά γρήγορες πεταλιές χάθηκε στο βάθος του δρόμου.

Αδωνις Φλωρίδης





# Φύλα και Διαθεματικότητα

Γράφει η Ε. Τορναρίτη

**Θα έλθει μια μέρα που τα ανθρώπινα όντα θα έχουν χρυσοκόκκινα μάτια και αστρικές φωνές**  
*Ingeborg Bachmann*

Το τέλος της *Στρέλλας* (της ταινίας του Πάνου Κούτρα που προβλήθηκε στο πλαίσιο του Φεστιβάλ *Φύλα και Εξουσία*) αγκαλιάζει τη δυνατότητα ενός μέλλοντος, το οποίο αποδομεί συστηματικά το οριακό δίπολο του φυσιολογικού. Το αίτημα της Μπάχμαν στους τοίχους της παλιάς Λευκωσίας φαίνεται να διεκδικεί το ίδιο μέλλον, - της διεύρυνσης του φαντασιακού των ανθρώπινων όντων, πέρα από τις συμβάσεις του εδραιωμένου ορίζοντα.

Η αναγκαιότητα της δημιουργίας ενός χώρου –ετεροτοπικού– διαρκώς μέσα σε συνθήκες ακραίου καπιταλισμού– που να διαπραγματεύεται και πάλι τους όρους του *ανθρώπινου* στη βάση των φύλων, της πολιτικής, κοινωνικής και ταξικής *ταυτότητας*, προωθεί κινηματικές δράσεις ενταγμένες στο πλαίσιο της διαθεματικότητας, - της σύγκρουσης με τις υπάρχουσες δομές του οικονομικοκοινωνικοπολιτικού συστήματος. Το ζήτημα των φύλων δεν μπορεί να τεθεί υπό συζήτηση αυτόνομα, χωρίς συγκεκριμένη πολιτική αναφορά στο σύστημα του καπιταλισμού ή στους παρεπόμενους αποκλεισμούς που δημιουργούνται σε επίπεδο φυλής, τάξης ή *αναπηρίας* στη βάση συγκεκριμένων κριτηρίων υποκειμενοποίησης. Αφορά σε ζωτικό βαθμό μια νοητή μετατόπιση – την διαπραγμάτευση της έννοιας της *διαφοράς* πολιτισμικής/ταξικής/σεξουαλικής όπως την ορίζει ο Φουκώ στις *Λέξεις και τα Πράγματα*: the stark impossibility of thinking *that* – την αποδόμηση μιας κατασκευασμένης ετερότητας αλληπάλληλων διπολικών μηχανισμών, προκειμένου να γίνει αντιληπτή η ψευδαίσθηση του ορίου ή της καθαρότητας ανάμεσα στο *εγώ* και ο *άλλος* (να δοθεί φωνή σε ό,τι κείται άφωνο, μη εντάξιμο ή ανοίκειο, ακόμα και κατανοητό μέσα από το πρίσμα που το όρισε εξαρχής χωρίς την συμβολή του). Η

έννοια της διαθεματικότητας εκθέτει τον στενό δεσμό των πολλαπλών ταυτοτήτων ή σημασιών που υποκειμενοποιούν ή αποκειμενοποιούν τα άτομα εφόσον εμπλέκει στη συζήτηση πτυχές του πολιτικού: την εξάρτηση του καπιταλισμού από το κορεσμένο φαντασιακό της πατριαρχίας, την εκμετάλλευση των κεκτημένων δικαιωμάτων «ισότητας» των φύλων από τον νεοφιλελευθερισμό, τη διαμόρφωση του «ανδρικού» φαντασιακού μέσα σε συμφραζόμενα «τουρκικής κατοχής», το ζήτημα του οικοφεμινισμού ως προοπτική εναλλακτικής θέασης του κόσμου, στη βάση της άρνησης του σχίσματος φύση/άνθρωπος και της συμπερίληψης όλων των τάσεων που χαρακτηρίστηκαν «μειονοτικές» ή «μη εντάξιμες» στο πλαίσιο της κυριαρχίας ενός συστήματος διχοτομήσεων.

Η εγκόλπωση ενός λόγου που εγκαταλείπει συνειδητά πια την σιγουριά της εκφοράς του και διαπραγματεύεται συνεχώς τους τρόπους με τους οποίους σχηματοποιείται ή πραγματώνεται μέσα σε ένα πολλαπλό δίκτυο ενταξιμότητας ή μη ενταξιμότητας, ενός λόγου που διατρέχει όλα τα επίπεδα, όλα τα σχίσματα ανάμεσα στο ιδιωτικό/το κοινωνικό, το ταξικό, το φυλετικό, το θρησκευτικό, το σωματικό, το πολιτικό ή το πολιτισμικό συνιστά αναγκαιότητα προκειμένου να διασαλευτούν όλες οι *μη ορατες* περιοχές που οικοδόμησαν ή οικοδομούν ακόμα το υπάρχον σύστημα.

***There is no gender identity behind the expressions of gender.***

***Identity is performatively constituted by the very 'expressions' that are said to be its results.***

***Judith Butler***

\*Φωτογραφία: Ανδριανή Κουή





ατόμων. Η ετεροκανονικότητα, ως αφήγηση μέσω της οποίας κατασκευάζονται οι συμβάσεις των φύλων, περιορίζει το φαντασιακό των δύο βασικών «κατηγοριών» της: ανδρών και γυναικών, διαμορφώνοντας παράλληλα μέσα σε καθεστώς βίας, μειονοτικές επικράτειες που αποκλείονται από τους γενικούς κανόνες του «ομαλού» ή του «φυσιολογικού».

Στην Κύπρο, το ζήτημα των φύλων δεν έχει ακόμα συζητηθεί διεξοδικά, διότι θέτει εμμέσως υπό αμφισβήτηση τις ίδιες τις δομές του οικονομικοκοινωνικοπολιτικού μας συστήματος και ταυτόχρονα διαταράσσει τον κοινωνικό ιστό, εφόσον εξετάζει κάθε πτυχή της καθημερινότητάς μας, τη διαδικασία κοινωνικοποίησης του κάθε ατόμου και τη διαχείριση των διαπροσωπικών του σχέσεων στη βάση των έμφυλων συμβάσεων. Η κριτική του φύλου δεν αποτελεί ακόμα συνθετικό στοιχείο της κουλτούρας μας, εφόσον προϋποθέτει μια διάθεση αξιολόγησης και αποδόμησης: το να ξεπεράσει κανείς το αίσθημα ανασφάλειας που του δημιουργεί η αμφισβήτηση αξιών ή συμπεριφορών που έχει συνηθίσει να αναπαράγει στο πλαίσιο μιας συνεχιζόμενης πίστης στην παράδοση και στα στερεότυπα που την διέπουν.

Έχοντας όλα τα παραπάνω θεωρητικά εφόδια, θέτουμε ως σκοπό αυτού του φεστιβάλ την ενημέρωση αλλά και την κριτική των μορφών που λαμβάνουν οι έμφυλες βιαιότητες, μέσα από τη διάδραση ποικίλων εφαπτόμενων πεδίων: του θεάτρου, της μουσικής, της τέχνης, της λογοτεχνίας, και του θεωρητικού λόγου. Στόχος μας είναι να δημιουργηθεί ένα δίκτυο εξοικείωσης με ζητήματα που αφορούν τα φύλα και ένα καθεστώς προβληματισμού ως προς τη διαχείριση του τρόπου με τον οποίο επικοινωνούμε και κοινωνικοποιούμαστε, πολεμώντας τα όρια του στερεοτυπικού λόγου.

## Έμφυλες βιαιότητες

Είναι απλώς αρκετό να θέτουμε το ζήτημα των έμφυλων σχέσεων υπό το φάσμα απλών (ή/και απλοϊκών) απαιτήσεων για ισότητα –πολιτική, κοινωνική, οικονομική– ανάμεσα στα «δύο» φύλα; Ο κοινωνικά αποδεκτός αυτός αριθμός επιβεβαιώνει τις δήθεν φυσικά και βιολογικά θεμελιωμένες έμφυλες σχέσεις κυριαρχίας και καταπίεσης. Από την άλλη, πάμπολλες είναι οι διακηρύξεις της σύγχρονης καπιταλιστικής Δύσης ότι εδώ και πολύ καιρό η κοινωνία έχει αλλάξει ενώ δομικά, παραμένει η ίδια. Διαπιστώνουμε ότι η βία που κυριαρχεί μεταξύ των φύλων είναι παράλληλη με τις άλλες μορφές κυριαρχίας εντός της κοινωνικής πραγματικότητας, γεγονός που καθιστά ζωτικής σημασίας τις ποικίλες αποταυτίσεις που θα έπρεπε ήδη να συντελεστούν στο πεδίο της κοινωνικής ζωής.

Ακολουθώντας το νήμα αυτού του προβληματισμού, εντοπίζουμε πως πηγή της ουσιοκρατικής αυτής αντίληψης, που αιτιολογεί με λίγα λόγια κάθε μορφής αποκλεισμούς – των μη λευκών, των μη αντρών, των μη αστών, των μη ετεροφυλόφιλων, των μη cis – είναι η κατά βάση ετεροκανονική κοινωνικοποίηση των

**Υπεραστικά  
Τμήμα Δικαιωμάτων Συσπείρωσης Ατάκτων**



Απο την θεατρική παράσταση που δώθηκε στα πλαίσια του φεστιβάλ «Φύλα και Εξουσία»

# Το Σύγχρονο ΠΟΔΟΣΦΑΙΡΟ ΚΑΙ ΟΙ Ταξικές του ΡΙΖΕΣ

ένας σύντροφος

«Το φανταστικό του ποδοσφαίρου παραπέμπει στη λειτουργία ενός αναρχικά και ελευθεριακά δομημένου, αλλά πολύ καλά οργανωμένου, μουσικού συγκροτήματος»

Σακάλβ Λυσαζάκ (Τούρκος συγγραφέας)

## Μια ανασκόπηση...

Οι ρίζες του ποδοσφαίρου είναι πολύ διαφορετικές από αυτές που νομίζουν πολλοί / πολλές στο σήμερα. Ένα άθλημα λαϊκό, εξεγερσιακό, συλλογικό, από τη γέννηση του, που ταυτίστηκε με την εργατική τάξη, τη φτώχεια, την καταπίεση και ανέδειξε το αντιστασιακό και ανατρεπτικό του ρόλο βαθιά μέσα στην κοινωνία από τα πρώτα κίολας χρόνια της δημιουργίας του.

## Η αρχή...

Όσο και αν φαντάζει σχήμα λόγου, το ποδόσφαιρο στα πρώτα χρόνια της ζωής του το έπαιζαν αναρχικοί και σοσιαλιστές εργάτες. Τότε που εργάτες των σιδηρόδρομων του Μάντσεστερ ίδρυσαν την Νιούτον Χιθ του 18<sup>ου</sup> αιώνα μέχρι την κοντινή μας Ελλάδα, όπου Πατρινοί αναρχικοί το 1891 ξεκινούσαν το ποδοσφαιρικό εγχείρημα τις Παναχαϊκής, με φόντο το μαύρο και το κόκκινο χρώμα.

Ωστόσο, το ποδόσφαιρο ως άθλημα ουσιαστικά ξεκίνησε τον 19<sup>ο</sup> αιώνα στην Αγγλία, το οποίο αγκάλιασε από την πρώτη στιγμή η εργατική τάξη, αφού συνδυάστηκε με τους αγώνες της τότε εποχής για λιγότερες ώρες δουλειάς. Αργότερα, τα

εμπορικά πλοία της Αγγλίας το μετέφεραν, μέσω των μεγάλων μεταναστευτικών κυμάτων της εποχής σε ολόκληρη τη Γη, αλλά κυρίως στα λιμάνια της Λατινικής Αμερικής που εκείνη την περίοδο τροφοδοτούσαν με πρώτες ύλες το Ηνωμένο Βασίλειο. Πολλοί μετανάστες από την Ευρώπη κατέφευγαν στη Λατινική Αμερική στον Α' Παγκόσμιο Πόλεμο, εν τω μέσω διώξεων, αφήνοντας πίσω τους φτώχειες, πολέμους και κοινωνικούς αποκλεισμούς.

Η ιστορική πορεία του ποδοσφαίρου δείχνει την άριστη σύνδεση του με την εργατική τάξη, την κοινωνία και τους διαρκείς αγώνες για δικαιοσύνη και ισότητα. Έτσι, η πρώτη ομάδα που κάνει την εμφάνιση της είναι η Ουρουγουανική Πενιαρόλ το 1887 και μετέπειτα η φημισμένη Μπόκα Τζούνιορς στην Αργεντινή από Ιταλούς μετανάστες. Το ίδιο χρονικό διάστημα ιδρύεται από εργάτες στο σιδηρόδρομο της Αργεντινής η Φεροκαλίλ Οέστε, που το συνδικάτο τους είχε σήμα ένα σφυροδρέπανο, ενώ αναρχικοί που μετανάστευσαν στο Μπουένος Άιρες δημιούργησαν το 1910 την Τσακαρίτα με χρώματα το μαύρο και το κόκκινο. Επίσης, μια άλλη ομάδα ξεπροβάλλει μέσα από μια συνέλευση Ιταλών και Ισπανών σοσιαλιστών σε ένα εργοστάσιο, η Ιντερπετιέντε με χρώμα το κόκκινο. Κατά τη διάρκεια του Ισπανικού Εμφυλίου, πολλοί ποδοσφαιρικοί αγώνες έγιναν στη Λατινική Αμερική για να βοηθηθεί η Ισπανία. Στη διάρκεια των δικτατοριών στη Λατινική Αμερική, οι ομάδες απέκτησαν οργανωμένους φιλάθλους που με κάθε τρόπο έδειχναν την αντίθεση τους στον αμερικανό-χουντικό ιμπεριαλισμό, τόσο με τα τραγούδια και τα



συνθήματα, αλλά και με συγκρουσιακές πορείες στους δρόμους.

Οι άγριες συγκρούσεις γιγαντώθηκαν στην Αργεντινή τη χρονιά της δολοφονίας του Τσε Γκεβάρα από τη CIA, με τους οπαδούς πολλών ομάδων να εξεγείρονται εντός και εκτός γηπέδων εναντίον του στρατού και της αστυνομίας, με αποτέλεσμα να διακοπούν και πολλοί αγώνες. Μετά το τέλος των ταραχών και για ένα μεγάλο διάστημα, εκδηλώθηκαν πράξεις αλληλεγγύης από παίκτες και θεατές μέσα στον αγωνιστικό χώρο και στους δρόμους, στις οικογένειες αγνοουμένων, αλλά και δολοφονημένων από τα δικτατορικά καθεστώτα. Στους δρόμους και στα γήπεδα οπαδοί εκδήλωναν την αγάπη τους για τον Τσε Γκεβάρα, που έφερνε συγκρούσεις συνεχώς.

Στο σύντομο παρελθόν (δεκαετία '90) και πριν την ολική ενσωμάτωση του ποδοσφαίρου στον παγκοσμιοποιημένο καπιταλισμό, η ιταλική Ίντερ θα δωρίσει ένα ασθενοφόρο στην αυτόνομη κοινότητα των Ζαπατίστας (και γίνεται η ομάδα του Μάρκος), ενώ η Ζανκτ Παουλί θα βοηθήσει σημαντικά την Κούβα μέσω ενός προγράμματος εύρεσης χρημάτων για εφοδιασμό των σχολείων με καθαρό νερό.

### **Η εξέλιξη...**

Η φήμη και η ταχεία εξάπλωση του ποδοσφαίρου απ' άκρη σ' άκρη του κόσμου, δεν άφησε ασυγκίνητο το κεφάλαιο, τις πολυεθνικές και το κάθε λογής αφεντικό. Τα όσα βιώνουμε σήμερα στο εμπορευματοποιημένο αντικείμενο που λέγεται ποδόσφαιρο δεν είναι «κεραυνός εν αιθρία». Ήταν μια συστηματική επιχείρηση για την οποία η πλειοψηφία αδιαφόρησε καθηλωμένη στον υλισμό, στο κέρδος, στο βόλεμα και στον μοντερνισμό. Έτσι, τα αφεντικά με τις συνθήκες κομμένες και ραμμένες στα πόδια ενσωματώνουν το ποδόσφαιρο στην παγκόσμια βιομηχανία ως μια σταθερή αξία των παγκοσμιοποιημένων αγορών τους.

Έτσι, τα τσακάλια του καπιταλισμού αρχίζουν να κατασκευάζουν φωταγωγημένα τερατουργήματα εκατομμυρίων ευρώ, τσιμεντοποιώντας ακόμα πιο πολύ τη γη και κατακρεουργώντας το περιβάλλον. Εισροές χρημάτων από χορηγούς έχουν μετατρέψει το άθλημα του λαού σε ένα παζάρι κατανάλωσης εκατομμυρίων, ενώ δοξασμένα εμβλήματα ομάδων γίνονται φίρμες στο χυδαίο μάρκετινγκ. Οι ποδοσφαιριστές της φανέλας αντικαταστάθηκαν από νεόπλουτα, κακομαθημένα 20χρονα με συμβόλαια εκατομμυρίων που οι πιο πολλοί δεν μπορούμε να φανταστούμε και η ανιδιοτελής αγάπη πάει περίπατο στο ρεύμα του μεταμοντερνισμού.

Η αλλοίωση του αθλήματος θα γίνει και ένα δυνατό όπλο στα χέρια της εξουσίας, αφού σε συνδυασμό με τους μεγαλοεπιχειρηματικούς παράγοντες ομάδων θα αυξάνουν την καταστολή, με κάμερες, σκευοφυλάκια, αστυνομοκρατία, κλειστά κυκλώματα τηλεόρασης, κερκίδες κλουβιά και όλα αυτά για να προστατευτούν τα φουσκωμένα πορτοφόλια των αφεντικών και παραγόντων. Τελευταίο παράδειγμα καταστολής στην Κύπρο

είναι η φασιστική κάρτα οπαδού (φακέλωμα) που ακόμα είναι στα σκαριά. Έτσι, τα γήπεδα θυμίζουν εκκλησίες στο όνομα της τάξης και της ασφάλειας.

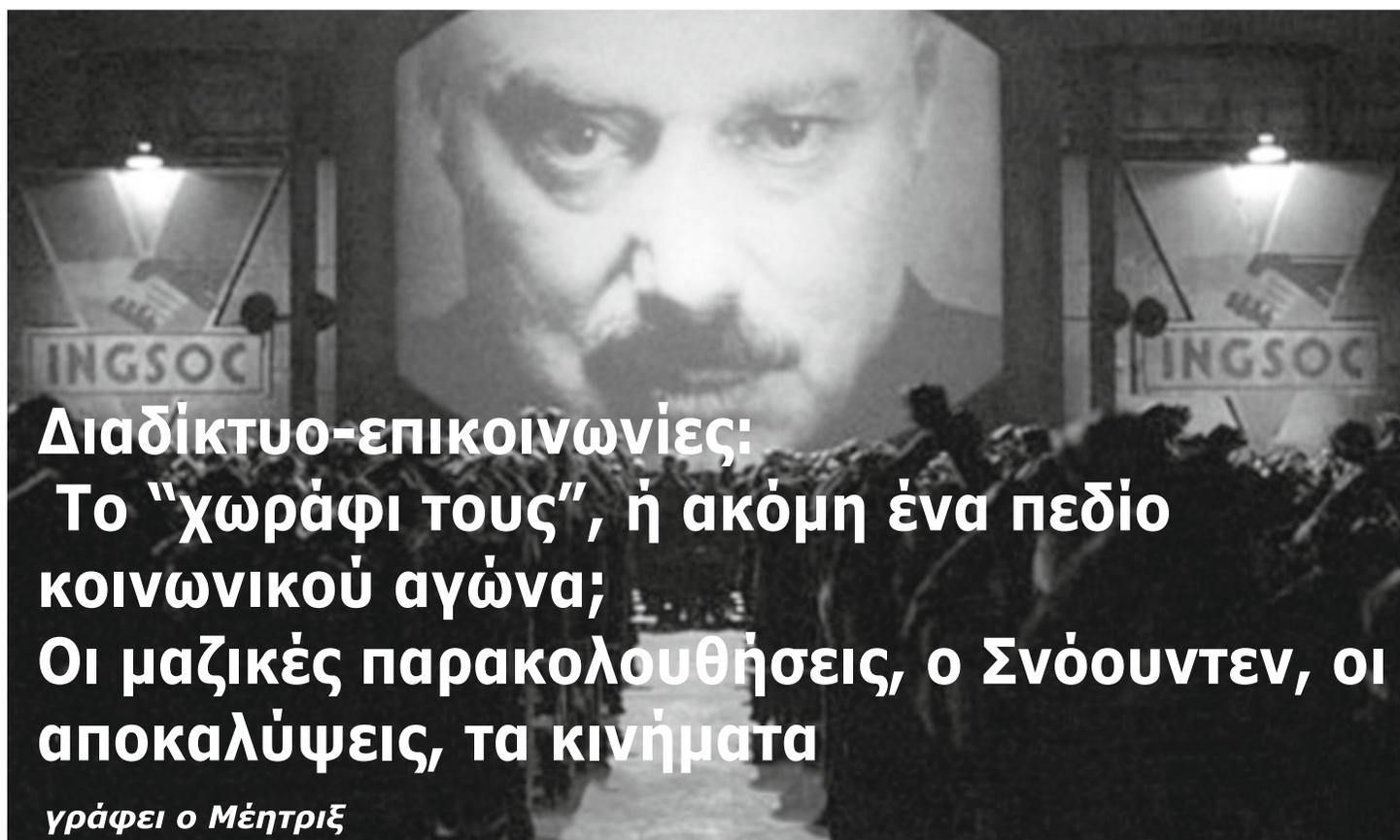
Στην περίοδο του σύγχρονου ποδοσφαίρου εμφανίζονται οι ντόπες, τα αναβολικά, που εμβολιάζουν τα σύγχρονα παιδαρέλια να τρέχουν σαν άλογα για τη δόξα του αφεντικού και του κέρδους, μαφιόζικοι προ-συνεννοημένοι αγώνες δεκάδων χιλιάδων σε πρακτορεία στοιχημάτων, ενώ μετακινήσεις οπαδών κηρύσσονται παράνομες σε πολλά μέρη του κόσμου, ενώ αραιώνει με την πάροδο του χρόνου και η μαζικότητα των φιλάθλων στα γήπεδα, ενώ οι οργανωμένοι οπαδοί γίνονται αποδιοπομπαίοι τράγοι.

Φορείς απόψεων ξενοφοβίας, ρατσισμού, φασιστικών και εθνικιστικών ιδεολογημάτων εκμεταλλεύονται κοινωνικά προβλήματα και αδιέξοδα του καπιταλισμού για να προωθούν τις δηλητηριώδεις ιδέες και πρακτικές τους. Η ύπαρξη και δράση τέτοιων πυρήνων δεν είναι μια «συγκυρία», ούτε «γέννημα» του ποδοσφαίρου. Το χρησιμοποιούν λόγω της μαζικότητας, αλλά και κάποιων ιδιαίτερων χαρακτηριστικών που έχει. Θεωρούν τις κερκίδες γόνιμο έδαφος. Η ισχυρή αγάπη / ταύτιση με την ομάδα και η χαλάρωση των αντιστάσεων στο όνομα της υποστήριξης / υπεράσπισης της, γίνεται «όπλο» στα χέρια (και) των συγκεκριμένων στοιχείων. Αυτά βασικά αξιοποιούν για να προωθήσουν το στόχο τους. Η λογική της ομάδας «θρησκεία» αποτελεί ιδανικό υπόβαθρο για την ευόδωση των επιδιώξεων τους. Δημιουργούν, λοιπόν, μια δυναμική / ηγετική εικόνα στο χώρο για τους εαυτούς και τις γκρούπες τους. Και τα εκμεταλλεύονται μέσω του μηχανισμού της ταύτισης για να «ψαρέψουν» υποστηρικτές, οι οποίοι θα δεχτούν πολύ πιο εύκολα και τις άλλες απόψεις ή πρακτικές τους.

Κάποιοι θεώρησαν ότι ήταν υπερβολές και άλλοι συνειδητά στρουθοκαμήλιζαν, αφού στόχευαν στη συγκάλυψη / προστασία φασιστικών στοιχείων. Οι συνθήκες το επιτρέπουν και το επιβάλλουν για την αποκάλυψη μιας από τις πολλές αποκρουστικές πλευρές του παγκόσμιου καπιταλισμού.

### **Το Όραμα**

Μέχρι την απαλλοτρίωση του ποδοσφαίρου, στα χέρια των από κάτω, όσοι αγαπάμε το άθλημα, με συνειδητή αντίσταση σε κάθε τι πειστικό, θα οραματιζόμαστε ένα ελευθεριακό ποδόσφαιρο, μακριά από τους κανόνες του χυδαίου ανταγωνισμού, θα αντιλαμβανόμαστε το ποδόσφαιρο ως ένα μέσο άθλησης, ψυχαγωγίας, κοινωνικοποίησης, ελεύθερης έκφρασης, μακριά από τα κυρίαρχα πρότυπα, με σταθερή δομή που θα βασίζεται στη λογική της αυτοοργάνωσης, της συνδιαμόρφωσης, της αλληλεγγύης και της οριζόντιας διαχείρισης, γκρεμίζοντας παράλληλα τις διαχωριστικές γραμμές μεταξύ ποδοσφαιριστών, προπονητών, οπαδών.



## Διαδίκτυο-επικοινωνίες: Το "χωράφι τους", ή ακόμη ένα πεδίο κοινωνικού αγώνα; Οι μαζικές παρακολουθήσεις, ο Σνόουντεν, οι αποκαλύψεις, τα κινήματα

γράφει ο Μήτητριξ

Σε κάθε περίοδο της ιστορίας μέχρι και σήμερα σημαντικές πολιτικές, οικονομικές και κοινωνικές αλλαγές και νίκες επιτεύχθηκαν και επιτυγχάνονται μόνο αφού οι ευρείες λαϊκές μάζες κατανοήσουν τους πραγματικούς υπαίτιους των προβλημάτων. Το επόμενο στάδιο είναι οι άνθρωποι να ενθαρρυνθούν και έπειτα να οργανωθούν και να προχωρήσουν σε δυναμικές και ανυποχώρητες διεκδικήσεις. Υπάρχουν κάποιοι άνθρωποι που έχουν καταλυτικό ρόλο για καθένα από αυτά τα στάδια. Άνθρωποι με την έννοια της λέξης, οι οποίοι θυσιάζουν την προνομιακή τους θέση και τη χαρισάμενη ζωή τους ως υπηρέτες των ελίτ για να υποστηρίξουν έμπρακτα τα πιστεύω τους, αηδιάζοντας με όσα βλέπουν τα μάτια τους από τη θέση ισχύος στην οποία βρίσκονται.

Ένας από αυτούς είναι και ο Έντουαρντ Σνόουντεν. Δε γεννήθηκε ούτε μεγάλωσε ως αριστερός, ή αναρχικός ή κάτι τέτοιο. Γεννήθηκε από μεσοαστούς γονείς· ο πατέρας του είναι αξιωματικός της ακτοφυλακής των ΗΠΑ και η μητέρα του δικαστικής υπάλληλος. Εντάχθηκε στο στρατό των ΗΠΑ το 2004 «για να απελευθερώσει τους Ιρακινούς», όπως ο ίδιος λέει πως πίστευε τότε, και έπειτα πέρασε από διάφορα σημαντικά πόστα της CIA και της NSA (υπηρεσία εθνικής ασφαλείας των ΗΠΑ). Από ένα σημείο και μετά (κατά πάσα πιθανότητα μετά το 2006) άλλαξε εντελώς ρότα και προσπαθούσε πλέον ενεργά να αναρριχηθεί στο σύστημα, ώστε να αποκτήσει πρόσβαση στα «ευαίσθητα» δεδομένα των αμερικανικών και βρετανικών μυστικών υπηρεσιών.

Προς το τέλος του 2012, ο Σνόουντεν, τότε «αναλυτής υποδομών» (υπεύθυνος για την εύρεση νέων μεθόδων υπόσκαψης ασφάλειας δικτύων και τηλεπικοινωνιών των «εχθρών» της κυβέρνησης των ΗΠΑ), επικοινωνήσε με επαφές της αγγλικής εφημερίδας Guardian ξεκινώντας προσπάθειες για δημοσίευση των πληροφοριών που είχε συλλέξει. Παράλληλα, η κυβέρνηση των ΗΠΑ, η NSA και η CIA άρχισαν ένα συνεχές ανθρωποκυνηγητό εναντίον του με κάθε μέσο. Εδώ δεν θα μας απασχολήσουν οι λεπτομέρειες της ιστορίας αυτής, αλλά τα κίνητρα του Σνόουντεν και οι πληροφορίες που διάρρευσε.

Κατά τη διάρκεια της πρώτης του συνάντησης με επαφή της Washington Post (σημαίνουσας σε κυκλοφορία εφημερίδας των ΗΠΑ), ο Σνόουντεν πριν παραδώσει τις πληροφορίες είχε πει:

**«Αναγνωρίζω ότι θα με αναγκάσουν να υποφέρω για τις πράξεις μου και ότι η επιστροφή αυτών των πληροφοριών στην κοινωνία σημαίνει το τέλος μου».**

Τελικά αποκάλυψε την ταυτότητα του δηλώνοντας:

**«Δεν έχω πρόθεση να κρυφτώ επειδή δεν έχω κάνει τίποτα κακό», προσθέτωντας ότι έτσι θα γλιτώνε τους συναδέλφους του από τη διερεύνηση των μυστικών υπηρεσιών σχετικά με τις διαρροές.**

**«Δε θέλω να ζω σε μια κοινωνία που παρακολουθεί τον κόσμο. Δε θέλω να ζω σε ένα κόσμο που ό,τι λέω και κάνω**



**καταγράφεται..το μόνο μου κίνητρο είναι η ενημέρωση του κόσμου για το τι γίνεται εν ονόματί τους και τι γίνεται εναντίον τους».**

**«Πιστεύω στην αρχή της Δίκης της Νυρεμβέργης (σσ. Δίκη των αρχηγών των ναζί το 45). Οι άνθρωποι έχουν καθήκον να μην υπακούουν τους νόμους ενός κράτους όταν αυτοί οδηγούν σε εγκλήματα κατά της ειρήνης και της ανθρωπότητας».[1]**

Οι πληροφορίες που αποκάλυψε ο Σνόουντεν αναφέρονται με μεγάλη λεπτομέρεια σε μεγάλης κλίμακας συστηματικές παγκόσμιες παρακολούθησεις από τη NSA και τους συνεργάτες της (κυρίως ιδιωτικές μεγαλοεταιρείες παρακολούθησης και τεχνολογίας). Μετά την παράδοσή τους από τον Σνόουντεν σε έμπιστα άτομα ( παραδείγματα ανθρώπων με καταλυτικό ρόλο που αναφέρονται πιο πάνω) δημοσιεύτηκαν ταυτόχρονα στη Guardian και τη Washington Post, προκαλώντας παγκόσμια αίσθηση και διασύροντας τις αρχές και το πανίσχυρο κράτος της World Police των ΗΠΑ.

Παρά τα ψέματα του «κύριου» "Hope and Change" Obama ότι «δεν υπάρχει πρόγραμμα εγχώριας κατασκοπίας» και «δεν παρακολουθούμε Αμερικανούς» [2] (που αν ίσχυε η δήλωση αυτή, τότε η υπόθεση ότι οι μη Αμερικάνοι είναι εχθροί και άνθρωποι δεύτερης κατηγορίας θα αποτελούσε δείγμα εθνικισμού), οι αποκαλύψεις που έγιναν με στοιχεία δεν αφήνουν περιθώρια αμφισβήτησης.

Η μαζική παρακολούθηση στις ΗΠΑ επεκτάθηκε τη δεκαετία του `70 (σ.σ. μετά τη δεκαετία του `60 και τα κοινωνικά κινήματα και αγώνες που τη χαρακτήριζαν παγκόσμια) σε ένα παγκόσμιο σύστημα, γνωστό ως ECHELON (βάση του οποίου υπάρχει και στο Ακρωτήρι [3]). Παρόλες όμως τις εδώ και πολλά χρόνια διαθέσιμες χονδρικές γνώσεις σχετικά με το πρόγραμμα, οι αποκαλύψεις του Σνόουντεν ήταν αυτές που το έφεραν στο επίκεντρο της δημοσιότητας. Προγράμματα παρακολούθησης παγκόσμιας εμβέλειας, όπως τα PRISM, Xkeyscore, Tempora, βγήκαν για πρώτη φορά «στα ανοικτά». Περισσότερα για αυτά τα προγράμματα μπορούν τώρα να βρεθούν ακόμη και στο wikipedia (με πλήθη αναφορών για το καθένα)! [4][5][6] (αν θέλετε, μπορείτε να αποθηκεύσετε τις ιστοσελίδες στον υπολογιστή σας και να τις ανεβάσετε αλλού, σε περίπτωση που τις «ρίξουν», ή τροποποιήσουν το περιεχόμενό τους οι «άμεσα ενδιαφερόμενοι»).

Όσο αφορά την «αποτελεσματικότητα» αυτών των μέσων ενάντια σε «τρομοκράτες»:οι σοβαροί «τρομοκράτες» σίγουρα ξέρουν ότι δεν μπορούν να χρησιμοποιούν το διαδίκτυο σα να μη συμβαίνει τίποτα και ο,τιδήποτε πραγματικά «τρομοκρατικό» εννοείται ότι δε συντονίζεται στο διαδίκτυο ή μέσω τηλεφώνου, αλλά μόνο από κοντά με απόλυτα

έμπιστα άτομα, από στόμα σε στόμα (ακόμη και η Αλ Κάιντα αποφεύγει όσο μπορεί τη χρήση μοντέρνας τεχνολογίας και, όταν το κάνουν, χρησιμοποιούν την τελευταία τεχνολογία κρυπτογράφησης).

Οπότε, γιατί ξοδεύονται τόσα τρισεκατομμύρια σε παρακολούθησεις? Η απάντηση; Παρακολούθηση κοινωνικών τάσεων και κοινωνικών κινήματων. Πάρα πολλοί που εκφράζουν ίσως για πρώτες φορές σοβαρές διαφωνίες «από καρδιάς» με τους σχεδιασμούς των ελίτ, χωρίς να έχουν κάποιο πολιτικό υπόβαθρο και χωρίς να είναι πολύ «υποψιασμένοι» είναι ευάλωτοι σε παρακολούθησεις. Τα κοινωνικά κινήματα είναι υπερβολικά μεγάλα και μαζικά για να προστατευθούν χωρίς τη χρήση σύγχρονων τεχνολογιών επικοινωνίας, αφού χωρίς αυτές δύσκολα οργανώνονται και προπαγανδίζουν, τουλάχιστο όσο αφορά μαζικές δράσεις. Κατά συνέπεια, το κράτος μπορεί να ανακαλύψει κοινωνικά κινήματα και τάσεις αμφισβήτησης στην κοινωνία εν τη γενέσει τους και να τις αντιμετωπίσει νωρίς με στοχευμένη προπαγάνδα, λασπολογία, ακόμη και ποινικές διώξεις κατά όσων «περνά ο λόος τους». Αν πρόκειται για ήδη αναπτυγμένα κινήματα, το κράτος μπορεί να ανακαλύψει τυχών διασυνδέσεις λιγότερο έμπειρων ατόμων με πιο ενεργά και να μάθει στοιχεία για τους δεύτερους μέσω της καταστολής των (συνήθως λιγότερο ανθεκτικών στην πίεση) πρώτων. Τρανταχτά παραδείγματα οι διώξεις αναρχικών στις παρυφές του κινήματος στις ΗΠΑ που είχαν ως στόχο τον εξαναγκασμό τους στην αποκάλυψη στοιχείων για πιο «σημαίνοντα» άτομα στο κίνημα, τα οποία πιθανό να γνώριζαν μέσα από κοινωνικές συναναστροφές. [7]

Από τα πιο πάνω συμπεραίνουμε ότι ενόσω υπάρχει ηλεκτρονική παρακολούθηση σε τέτοιο επίπεδο, το κράτος θα βρίσκεται πάντα ένα βήμα μπροστά από τα κινήματα, αφού μπορεί, αν έχει τα δεδομένα, με τη χρήση ειδικών αλγορίθμων να εντοπίσει μαζικές κοινωνικές τάσεις πριν αυτές γίνουν κίνημα, να ανακαλύψει δηλαδή ότι υπάρχει κίνημα πριν το κίνημα να γίνει κίνημα[8][9][10]! Είναι επόμενο ότι τα κοινωνικά κινήματα, κινήσεις και ο καθένας μας ως άτομα, έχουμε καθήκον να κτυπήσουμε το παγκόσμιο σύστημα παρακολούθησης.

Για σκοπούς αυτοπροστασίας, υπάρχουν συστήματα όπως το Tor, τα οποία αποκρύπτουν την προέλευση των ηλεκτρονικών επικοινωνιών, και κρυπτογραφικοί αλγόριθμοι (AES 256-bit, RSA-2048), οι οποίοι αποκρύπτουν το περιεχόμενό τους. Παρόλα αυτά, η ασφάλεια κρυπτογραφικών μέσων που αναπτύχθηκαν από ιδιωτικές εταιρείες και ακόμη και το ίδιο το κράτος εννοείται ότι δεν μπορεί να τύχει πραγματικής εμπιστοσύνης και ακόμα περισσότερο αν σκεφτούμε ότι αυτοί έχουν τα μέσα να σπάσουν ισχυρότατους κρυπτογραφικούς αλγόριθμους με τη χρήση ωμής υπολογιστικής δύναμης [11]. Αυτά χωρίς να λαμβάνουμε υπόψη

την πιθανή κρυφή ανάπτυξη τεχνολογιών που «αλλάζουν το παιχνίδι», όπως κβαντικών υπολογιστών, που θα καθιστούσαν απαρχαιωμένο οποιοδήποτε μοντέρνο κρυπτογραφικό σύστημα (ήδη υπάρχουν ανοικτά διαθέσιμες γνώσεις σχετικά με «αρχικές έρευνες»)[12].

Από την άλλη, τα μαζικά κινήματα κατά της παρακολούθησης δεν μπορούν να ξέρουν καν αν πέτυχαν τις επιδιώξεις τους, αφού, αντίθετα με τις διεκδικήσεις για μισθούς, υγεία, κοινωνική πρόνοια, λιγότερη καταστολή κοκ που τα αποτελέσματα τους είναι απτά, δεν μπορεί κάποιος να μάθει σίγουρα αν οι παρακολουθήσεις συνεχίζονται «παράνομα» και με μη εντοπίσιμες μεθόδους.

Ως εκ τούτου, ούτε η ατομική προστασία μπορεί να δουλέψει απόλυτα, ούτε τα κοινωνικά κινήματα μπορούν να επιτύχουν απόλυτο τερματισμό των παρακολουθήσεων.

Με λίγα λόγια, όσο εφιαλτικό και αν ακούγεται, ΤΙΠΟΤΑ στο διαδίκτυο και στις επικοινωνίες υψηλής τεχνολογίας δεν είναι ΑΠΟΛΥΤΑ ασφαλές από παρακολούθηση και δεν πρόκειται να είναι, ενόσω υπάρχουν κράτος και οικονομικά συμφέροντα, τα οποία δίνουν στο κράτος κίνητρα για παρακολούθηση (ενόσω δηλαδή υπάρχει καπιταλισμός).

Παρόλα αυτά, βασικά μέτρα ασφαλείας, όπως αυτά που αναφέρθηκαν πιο πάνω, και η κινηματική διεκδίκηση για τερματισμό των παρακολουθήσεων μπορούν ίσως να κάνουν τα πράγματα για τους επίδοξους Τζέιμς Μποντ κάπως πιο δύσκολα...

### **Αναφορές**

- [1] "Edward Snowden's statement to human rights groups in full". *The Daily Telegraph*. July 12, 2013.
- [2] Henderson. "Obama To Leno: 'There Is No Spying On Americans'" National Public Radio. August 7, 2013.
- [3] <http://cryptome.org/2012/01/0060.pdf>
- [4] <http://en.wikipedia.org/wiki/PRISM>
- [5] <http://en.wikipedia.org/wiki/XKeyscore>
- [6] <http://en.wikipedia.org/wiki/Tempora>
- [7] [http://en.wikipedia.org/wiki/Seattle\\_grand\\_jury\\_resisters](http://en.wikipedia.org/wiki/Seattle_grand_jury_resisters)
- [8] Raytheon Riot Software Predicts Behaviour Based on Social Media. <http://www.pcmag.com/article2/0,2817,2415340,00.asp>
- [9] Researchers build software to map «criminal»

networks.  
<http://www.itnews.com.au/News/312749,researcher-s-build-software-to-map-criminal-networks.aspx>

[10] Why Graph Search Could Be Facebook's Largest Privacy Invasion Ever

<http://www.thenation.com/blog/172459/why-graph-search-could-be-facebooks-largest-privacy-invasion-ever#>

[11] The black box: Inside America's massive new surveillance centre

<http://www.wired.co.uk/magazine/archive/2012/05/features/the-black-box?page=all>

[12]

<https://www.dagstuhl.de/en/program/calendar/semhp/?seminr=13371>

### **Υπερασπίζομαι την Αναρχία**

Μη με σταματάς. Ονειρεύομαι.  
Ζήσαμε σκυμμένοι αιώνες αδικίας.  
Αιώνες μοναξιάς.  
Τώρα μη. Μη με σταματάς.  
Τώρα κι εδώ για πάντα και παντού.  
Ονειρεύομαι ελευθερία.  
Μέσα απ' του καθένα  
την πανέμορφη ιδιαιτερότητα  
ν' αποκαταστήσουμε  
του Σύμπαντος την Αρμονία.  
Ας παίξουμε. Η γνώση είναι χαρά.  
Δεν είναι επιστράτευση απ' τα σχολεία  
Ονειρεύομαι γιατί αγαπώ.  
Μεγάλα όνειρα στον ουρανό.  
Εργάτες με δικά τους εργοστάσια  
συμβάλουν στην παγκόσμια σοκολατοποία.  
Ονειρεύομαι γιατί ΞΕΡΩ και ΜΠΟΡΩ.  
Οι τράπεζες γεννάνε τους «ληστές».  
Οι φυλακές τους «τρομοκράτες»  
Η μοναξιά τους «απροσάρμοστους».  
Το προϊόν την «ανάγκη»  
Τα σύνορα τους στρατούς  
Όλα η ιδιοκτησία.  
Βία γεννάει η βία.  
Μη ρωτάς. Μη με σταματάς.  
Είναι τώρα ν' αποκαταστήσουμε  
του ηθικού δικαίου την υπέρτατη πράξη.  
Να κάνουμε ποίημα τη Ζωή.  
Και τη Ζωή πράξη.  
Είναι ένα όνειρο που μπορώ μπορώ μπορώ  
Σ' ΑΓΑΠΩ  
και δεν με σταματάς δεν ονειρεύομαι. Ζω.  
Απλώνω τα χέρια  
στον Ερωτά στην αλληλεγγύη  
στην Ελευθερία.  
Όσες φορές χρειαστεί κι απ' την αρχή.  
Υπερασπίζομαι την ΑΝΑΡΧΙΑ.

**Κατερίνα Γώγου**



# ΕΜΕΙΣ ΟΙ ΠΡΟΣΦΥΓΕΣ



## του Τζόρτζιο Αγκάμπεν[1]

1. Το 1943, σε ένα μικρό εβραϊκό περιοδικό, το *The Menorah Journal*, η Χάννα Άρεντ δημοσίευσε ένα άρθρο με τίτλο «Εμείς οι πρόσφυγες». Σε αυτό το σύντομο αλλά σημαντικό δοκίμιο, η Άρεντ, αφού σκιαγραφήσει κατά πολεμικό τρόπο ένα πορτρέτο του κ. Σοην, του αφομοιωμένου Εβραίου που είχε γίνει 150 τοις εκατό Γερμανός, 150 τοις εκατό Βιεννέζος και 150 τοις εκατό Γάλλος, αλλά τελικά διαπιστώνει με πίκρα ότι «on ne parvient pas deux fois»\*, αντιστρέφει τη κατάσταση του πρόσφυγα και του προσώπου χωρίς χώρα –στην οποία η ίδια ζούσε- και προτείνει την κατάσταση αυτή ως υπόδειγμα [paradigm] μιας νέας ιστορικής συνείδησης. Ο πρόσφυγας που έχει χάσει όλα τα δικαιώματα, κι ωστόσο παύει να θέλει να αφομοιωθεί πάση θυσία σε μια νέα εθνική ταυτότητα προκειμένου να στοχαστεί με διαύγεια την κατάστασή του, γίνεται λιγότερο δημοφιλής, αλλά ως αντάλλαγμα λαμβάνει ένα ανεκτίμητο πλεονέκτημα: «Γι' αυτόν, η ιστορία δεν είναι πλέον ένα κλειστό βιβλίο, και η πολιτική παύει να είναι το προνόμιο των εθνικών. Ξέρει ότι, αμέσως μετά την εξορία του εβραϊκού λαού στην Ευρώπη, ακολούθησε η εξορία των περισσότερων ευρωπαϊκών λαών. Οι πρόσφυγες που απελαύνονται από τη μια χώρα στην επόμενη εκπροσωπούν την πρωτοπορία του λαού τους».

Αξίζει να στοχαστούμε πάνω στο νόημα αυτής της ανάλυσης, η οποία σήμερα, πενήντα ακριβώς χρόνια αργότερα, δεν έχει χάσει καθόλου την επικαιρότητά της. Όχι μόνο το πρόβλημα προκύπτει εξίσου επιτακτικά, τόσο στην Ευρώπη όσο και αλλού, αλλά και, στα πλαίσια της αδυσώπητης παρακμής του έθνους-κράτους και της γενικής διάβρωσης των παραδοσιακών νομικο-πολιτικών

κατηγοριών, ο πρόσφυγας είναι ίσως η μόνη φιγούρα του λαού που μπορούμε να φανταστούμε στις μέρες μας. Τουλάχιστο μέχρι να τερματιστεί η διαδικασία διάλυσης του έθνους-κράτους και της κυριαρχίας του, ο πρόσφυγας είναι η μόνη κατηγορία στην οποία είναι δυνατό σήμερα να διαβλέψουμε τις μορφές και τα όρια μιας πολιτικής κοινότητας που θα έρθει. Μάλιστα, αν θέλουμε να σταθούμε στο ύψος των απολύτως νέων καθηκόντων που τίθενται μπροστά μας, ίσως να πρέπει να εγκαταλείψουμε χωρίς δισταγμούς τις βασικές έννοιες με τις οποίες έχουμε αναπαραστήσει τα πολιτικά υποκείμενα μέχρι τώρα (ο άνθρωπος και ο πολίτης με τα δικαιώματά τους, αλλά και ο κυρίαρχος λαός, οι εργαζόμενοι κ.λπ.) και να ανακατασκευάσουμε την πολιτική μας φιλοσοφία αρχίζοντας από αυτή τη μοναδική φιγούρα.

2. Η πρώτη εμφάνιση προσφύγων ως μαζικό φαινόμενο προέκυψε κατά το τέλος του Πρώτου Παγκόσμιου Πολέμου, όταν η κατάρρευση της ρωσικής, της αυστρουγγρικής και της οθωμανικής αυτοκρατορίας, και η νέα τάξη που δημιούργησαν οι συνθήκες ειρήνης, αναστάτωσε βαθιά τη δημογραφική και εδαφική δομή της Κεντρικής και Ανατολικής Ευρώπης. Σε πολύ σύντομο χρονικό διάστημα, ενάμισι εκατομμύριο Λευκορώσοι, επτακόσιες χιλιάδες Αρμένιοι, πεντακόσιες χιλιάδες Βούλγαροι, ένα εκατομμύριο Έλληνες και εκατοντάδες χιλιάδες Γερμανοί, Ούγγροι και Ρουμάνοι άφησαν τις χώρες τους και μετακινήθηκαν αλλού. Σε αυτές τις μάζες εν κινήσει πρέπει να προσθέσουμε την εκρηκτική κατάσταση που προέκυψε από το γεγονός ότι, στα νέα κράτη που δημιουργήθηκαν με τις συνθήκες ειρήνης πάνω στο μοντέλο του έθνους-κράτους (για παράδειγμα, στη

Γιουγκοσλαβία και την Τσεχοσλοβακία), περίπου 30 τοις εκατό των πληθυσμών περιλάμβαναν μειονότητες που έπρεπε να προστατευθούν μέσω μιας σειράς διεθνών συνθηκών (τις λεγόμενες συνθήκες περί μειονοτήτων), οι οποίες πολύ συχνά παρέμειναν νεκρό γράμμα. Μερικά χρόνια αργότερα, οι φυλετικοί νόμοι στη Γερμανία και ο εμφύλιος πόλεμος στην Ισπανία διέσπειραν ένα νέο και ογκώδες κύμα προσφύγων σε όλη την Ευρώπη.

Συνηθίζουμε να διακρίνουμε μεταξύ απάτριδων και προσφύγων, αλλά η διάκριση αυτή, τώρα όπως και τότε, δεν είναι τόσο απλή όσο μπορεί να φαίνεται με την πρώτη ματιά. Από την αρχή, πολλοί πρόσφυγες που από τεχνική άποψη δεν ήταν απάτριδες, προτίμησαν να γίνουν παρά να επιστρέψουν στην πατρίδα τους (αυτό συνέβη με τους Πολωνούς και Ρουμάνους Εβραίους που βρέθηκαν στη Γαλλία ή τη Γερμανία στο τέλος του πολέμου, ή σήμερα με τα θύματα πολιτικών διώξεων, καθώς και με εκείνους για τους οποίους η επιστροφή στην πατρίδα θα σήμαινε αδυναμία επιβίωσης). Από την άλλη, οι Ρώσοι, Αρμένιοι και Ούγγροι πρόσφυγες αμέσως στερήθηκαν την υπηκοότητα από τις νέες κυβερνήσεις της Σοβιετικής Ένωσης ή της Τουρκίας, κ.λπ. Είναι σημαντικό να σημειωθεί ότι, αρχίζοντας από την περίοδο του Πρώτου Παγκόσμιου Πολέμου, πολλά ευρωπαϊκά κράτη άρχισαν να ψηφίζουν νόμους που επέτρεπαν την αποπολιτογράφηση και τη στέρηση ιθαγένειας από τους πολίτες τους. Το πρώτο ήταν η Γαλλία, το 1915, όσον αφορά τους πολιτογραφημένους πολίτες «εχθρικής» καταγωγής· το 1922 το παράδειγμα αυτό το ακολούθησε το Βέλγιο, το οποίο ανακάλεσε την πολιτογράφηση ανθρώπων που είχαν προβεί σε «αντεθνικές» ενέργειες κατά τη διάρκεια του πολέμου· το 1926 το φασιστικό καθεστώς στην Ιταλία πέρασε έναν παρόμοιο νόμο σχετικά με τους πολίτες που είχαν αποδειχθεί «ανάξιοι της ιταλικής υπηκοότητας»· το 1933 ήταν σειρά της Αυστρίας, και ούτω καθεξής, μέχρι το 1935 που οι νόμοι της Νυρεμβέργης διαίρεσαν τους Γερμανούς πολίτες σε πλήρεις πολίτες και σε πολίτες χωρίς πολιτικά δικαιώματα. Οι νόμοι αυτοί –και οι μάζες απάτριδων που δημιούργησαν– συνιστούν μια αποφασιστική καμπή στη ζωή του νεωτερικού έθνους-κράτους και την οριστική του χειραφέτηση από τις αφελείς έννοιες του «λαού» και του «πολίτη».

Δεν είναι εδώ η κατάλληλη θέση για μια επισκόπηση τη ιστορίας των διάφορων διεθνών επιτροπών μέσω των οποίων τα κράτη, η Κοινωνία των Εθνών και, πιο πρόσφατα, τα Ηνωμένα Έθνη προσπάθησαν να αντιμετωπίσουν το πρόβλημα των προσφύγων –από το γραφείο Nansen για τους Ρώσους και τους Αρμένιους πρόσφυγες (1921) μέχρι την Ύπατη Αρμοστεία για τους Πρόσφυγες από τη Γερμανία (1936), τη Διακυβερνητική Επιτροπή για τους Πρόσφυγες (1938) και το Διεθνή Οργανισμό Προσφύγων των Ηνωμένων Εθνών (1946), μέχρι την τωρινή Ύπατη Αρμοστεία για τους Πρόσφυγες (1951)– των οποίων η δραστηριότητα, σύμφωνα με το καταστατικό τους, έχει μόνο «ανθρωπιστικό και κοινωνικό», όχι πολιτικό, χαρακτήρα. Το βασικό σημείο είναι ότι κάθε φορά που οι πρόσφυγες δεν αποτελούν πλέον μεμονωμένες περιπτώσεις, αλλά μαζικό φαινόμενο (όπως συνέβη το μεσοπόλεμο, και όπως συμβαίνει πάλι τώρα), τόσο αυτές οι οργανώσεις όσο και

τα μεμονωμένα κράτη, παρά τις επίσημες επικλήσεις των αναφαίρετων δικαιωμάτων του ανθρώπου, έχουν αποδειχθεί απολύτως ανίκανες όχι μόνο να επιλύσουν το πρόβλημα αλλά έστω και να το αντιμετωπίσουν στοιχειωδώς. Κατ' αυτό τον τρόπο, το σύνολο του ζητήματος μεταφέρθηκε στα χέρια της αστυνομίας και των ανθρωπιστικών οργανώσεων.

3. Οι λόγοι αυτής της ανικανότητας δεν έγκεινται απλώς στον εγωισμό και την τύφλωση των γραφειοκρατικών μηχανισμών, αλλά στις ίδιες τις βασικές έννοιες που ρυθμίζουν την εγγραφή τού ιθαγενούς στοιχείου (δηλαδή της ζωής) στην έννομη τάξη του έθνους-κράτους. Η Χάννα Άρεντ πιλοφόρησε το κεφάλαιο 5 του βιβλίου της *Ιμπεριαλισμός*, που είναι αφιερωμένο στο πρόβλημα των προσφύγων, «Η παρακμή του έθνους-κράτους και το τέλος των δικαιωμάτων του ανθρώπου». Τη διατύπωση αυτή –που συνδέει αναπόσπαστα τη μοίρα των δικαιωμάτων του ανθρώπου με εκείνη του σύγχρονου εθνικού κράτους, έτσι ώστε το τέλος του τελευταίου να συνεπάγεται απαραίτητα την έκπτωση των πρώτων– πρέπει να την πάρουμε σοβαρά. Το παράδοξο εδώ είναι ότι ακριβώς η φιγούρα που θα έπρεπε κατ' εξοχήν να ενσαρκώνει τα δικαιώματα του ανθρώπου, ο πρόσφυγας, συνιστά αντίθετα τη ριζική κρίση αυτής της έννοιας. «Η έννοια των δικαιωμάτων του ανθρώπου», γράφει η Άρεντ, «βασισμένη στην υποτιθέμενη ύπαρξη κάποιου ανθρωπίνου όντος καθαυτού, κατέρρευσε σε κομμάτια μόλις εκείνοι που την διακήρυσσαν βρέθηκαν για πρώτη φορά αντιμέτωποι με ανθρώπους που είχαν πραγματικά χάσει κάθε άλλη συγκεκριμένη ιδιότητα και δεσμό εκτός από το απλό γεγονός ότι ήταν άνθρωποι». Στο σύστημα των εθνών-κρατών, τα λεγόμενα ιερά και αναφαίρετα δικαιώματα του ανθρώπου αποδεικνύονται τελείως απροστάτευτα ακριβώς τη στιγμή που δεν είναι πλέον δυνατό να χαρακτηριστούν ως δικαιώματα των πολιτών κάποιου κράτους. Αν το καλοσκεφτούμε, αυτό το υπονοεί ήδη η αμφισημία του ίδιου του τίτλου της Διακήρυξης του 1789, *Declaration des droits de l'homme et du citoyen*, στον οποίο είναι ασαφές εάν οι δύο όροι ονομάζουν δύο πραγματικότητες, ή εάν αντιθέτως αποτελούν ένα σχήμα





«εν δια δυοίν», όπου ο δεύτερος όρος στην πραγματικότητα περιέχεται ήδη στον πρώτο.

Το ότι δεν υπάρχει κανένας αυτόνομος χώρος μέσα στην πολιτική τάξη του έθνους-κράτους για κάτι σαν τον καθαρό άνθρωπο καθαυτόν είναι εμφανές τουλάχιστον από το γεγονός ότι, ακόμη και στην καλύτερη των περιπτώσεων, η θέση του πρόσφυγα θεωρείται πάντα μια προσωρινή κατάσταση που πρέπει να οδηγήσει είτε στην πολιτογράφηση είτε στον επαναπατρισμό. Ένα μόνιμο καθεστώς «ανθρώπου καθαυτόν» είναι αδιανόητο για το δίκαιο του έθνους-κράτους.

4. Είναι καιρός να πάψουμε να βλέπουμε τις Διακηρύξεις Δικαιωμάτων από το 1789 μέχρι σήμερα σαν να ήταν εξαγγελίες αιώνιων, μεταδικαιικών αξιών που δεσμεύουν τους νομοθέτες να τις τηρούν, και να τις αντιμετωπίσουμε ανάλογα με την πραγματική λειτουργία τους στο σύγχρονο κράτος. Στην ουσία, τα δικαιώματα του ανθρώπου εκπροσωπούν πάνω απ' όλα την πρωταρχική μορφή εγγραφής της γυμνής φυσικής ζωής στη νομικο-πολιτική τάξη του έθνους-κράτους. Αυτή η γυμνή ζωή (το ανθρώπινο πλάσμα) η οποία στο *ancien regime* ανήκε στο Θεό, στον δε κλασικό κόσμο ήταν σαφώς διακριτή (ως *ζωή\**) από την πολιτική ζωή (*βίος\**), καταλαμβάνει τώρα την κεντρική σκηνή στις μέριμνες του κράτους και γίνεται, ούτως ειπείν, το επίγειο θεμέλιό του. Το έθνος-κράτος σημαίνει ένα κράτος που καθιστά τη γέννηση, τον τοκετό (δηλαδή τη γυμνή ανθρώπινη ζωή) θεμέλιο της κυριαρχίας του. Αυτό είναι το (αρκετά σαφές εξάλλου) νόημα των πρώτων τριών άρθρων της Δήλωσης του 1789: μόνο επειδή ενέγραψε το στοιχείο της ιθαγένειας στον πυρήνα οποιασδήποτε πολιτικής ένωσης (άρθρα 1 και 2) ήταν σε θέση η Δήλωση αυτή να προσδέσει σταθερά (στο άρθρο 3) την αρχή της κυριαρχίας στο έθνος (κατά το έτυμόν της, αρχικά η *ratio* σήμαινε απλώς «γέννηση»). Το πλάσμα [fiction] που υπονοείται εδώ είναι ότι η *γέννηση* γίνεται αμέσως *έθνος*, έτσι ώστε δεν μπορεί να υπάρξει διάκριση μεταξύ των δύο στιγμών. Τα

δικαιώματα, δηλαδή, αποδίδονται στον *άνθρωπο* μόνο στο βαθμό που είναι η αμέσως εξαφανιζόμενη προϋπόθεση του *πολίτη* (ο οποίος μάλιστα δεν πρέπει ποτέ να εμφανιστεί απλώς ως άνθρωπος).

5. Εάν στο σύστημα του έθνους-κράτους ο πρόσφυγας συνιστά ένα τόσο ανησυχητικό στοιχείο, αυτό συμβαίνει πάνω απ' όλα επειδή, σπάζοντας την ταυτότητα μεταξύ ανθρώπου και πολίτη, μεταξύ γέννησης και εθνικότητας, ο πρόσφυγας βυθίζει σε κρίση την πρωταρχική μυθοπλασία της κυριαρχίας. Φυσικά, μεμονωμένες εξαιρέσεις στην αρχή αυτή πάντοτε υπήρξαν· η καινοτομία της εποχής μας, που απειλεί τα ίδια τα θεμέλια του έθνους-κράτους, είναι ότι όλο και περισσότερα τμήματα της ανθρωπότητας δεν μπορούν πλέον να εκπροσωπηθούν μέσα σε αυτή. Γι' αυτό –επειδή δηλαδή ο πρόσφυγας αποδιάρθρωνει την παλαιά τριάδα κράτος/έθνος/έδαφος– αυτή η φαινομενικά οριακή φιγούρα αξίζει να θεωρηθεί μάλλον ως κεντρική φιγούρα της πολιτικής μας ιστορίας. Θα ήταν καλό να μην ξεχνάμε ότι τα πρώτα στρατόπεδα στην Ευρώπη χτίστηκαν ως χώροι για τον έλεγχο των προσφύγων, και ότι η χρονική διαδοχή –στρατόπεδα εγκλεισμού, στρατόπεδα συγκέντρωσης, στρατόπεδα εξόντωσης– εκπροσωπεί μια απολύτως πραγματική σχέση καταγωγής. Ένας από τους λίγους κανόνες που οι Ναζί τήρησαν πιστά κατά τη διάρκεια της «τελικής λύσης» ήταν ότι μόνο αφού οι Εβραίοι και οι τσιγγάνοι είχαν χάσει κάθε ιθαγένεια (ακόμη και εκείνη την δεύτερης κατηγορίας ιθαγένεια που διέθεταν μετά τους νόμους της Νυρεμβέργης) μπορούσαν να σταλούν στα στρατόπεδα εξόντωσης. Όταν τα δικαιώματα του ανθρώπου δεν είναι πλέον δικαιώματα του πολίτη, τότε αυτός είναι στ' αλήθεια *ιερός*, με την έννοια που είχε ο όρος αυτός στο αρχαϊκό ρωμαϊκό δίκαιο: προορισμένος να πεθάνει.

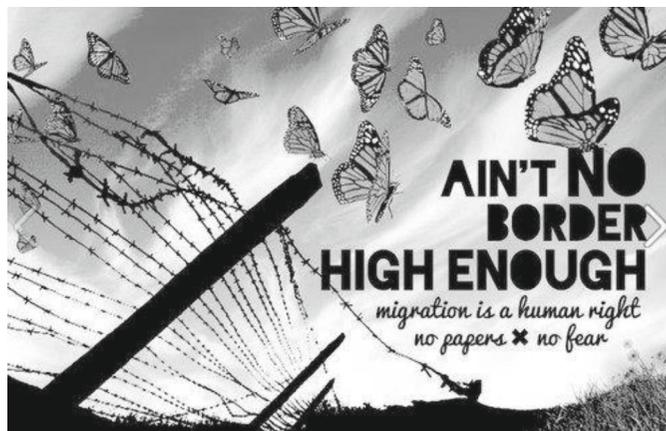
6. Είναι ανάγκη να διαχωρίσουμε αποφασιστικά την έννοια του πρόσφυγα από αυτή των «δικαιωμάτων του ανθρώπου», και να πάψουμε να θεωρούμε το δικαίωμα του ασύλου (που ούτως ή άλλως περιορίζεται δραστικά στη νομοθεσία των ευρωπαϊκών κρατών) ως την εννοιολογική κατηγορία πάνω στην οποία θα πρέπει να εντυπωθεί το φαινόμενο (για μια ματιά στο πρόσφατο *Test sul diritto d'asilo* της A. Heller δείχνει ότι σήμερα αυτό μπορεί μόνο να οδηγήσει σε μια αποκρουστική σύγχυση). Ο πρόσφυγας πρέπει να θεωρηθεί ως αυτό που είναι, δηλαδή τίποτα λιγότερο από μια οριακή έννοια που θέτει υπό ριζική διερώτηση τις αρχές του έθνους-κράτους και, ταυτόχρονα, μας βοηθά να καθαρίσουμε το έδαφος για μια ανανέωση των κατηγοριών μας, την οποία δεν μπορούμε να αναβάλλουμε άλλο. Στο μεταξύ, το φαινόμενο της λεγόμενης παράνομης μετανάστευσης στις χώρες της Ευρωπαϊκής Κοινότητας έχει προσλάβει (και θα προσλαμβάνει όλο και περισσότερο τα επόμενα χρόνια, αφού αναμένονται 20 εκατομμύρια μετανάστες από τις χώρες της κεντρικής Ευρώπης) χαρακτηριστικά και διαστάσεις που να δικαιολογούν πλήρως αυτή την επανάσταση στην οπτική. Αυτό με το οποίο βρίσκονται αντιμέτωπα σήμερα τα βιομηχανοποιημένα κράτη είναι μια *μάζα μη πολιτών που διαμένουν μόνιμα*, και που ούτε μπορούν, ούτε θέλουν να πολιτογραφηθούν ή να επαναπατριστούν. Συχνά αυτοί οι μη πολίτες έχουν μια

υπηκοότητα προέλευσης, αλλά, αφού προτιμούν να μην χρησιμοποιήσουν την προστασία του κράτους τους, είναι, όπως και οι πρόσφυγες, «απάτριδες *de facto*». Για αυτούς τους μη πολίτες και μόνιμους κατοίκους, ο T. Hammar δημιούργησε το νεολογισμό *denizens*, ο οποίος έχει το προσόν να δείχνει ότι η έννοια του πολίτη δεν είναι πλέον επαρκής για να περιγράψει την κοινωνικοπολιτική πραγματικότητα των σύγχρονων κρατών. Από την άλλη, οι πολίτες των προηγμένων βιομηχανικά κρατών (τόσο στις Ηνωμένες Πολιτείες όσο και στην Ευρώπη), με την αυξανόμενη λιποταξία τους από τις κωδικοποιημένες στιγμές πολιτικής συμμετοχής, εκδηλώνουν μια εμφανή τάση να μετασχηματιστούν σε *denizens*. Με βάση τη γνωστή αρχή ότι ουσιαστική αφομοίωση με την ταυτόχρονη παρουσία τυπικών διαφορών εντείνει την έχθρα και την έλλειψη ανοχής, οι ξενόφοβες αντιδράσεις και οι αμυντικές κινητοποιήσεις θα αυξηθούν.

7. Προτού ανοίξουν πάλι τα στρατόπεδα εξόντωσης στην Ευρώπη (κάτι που αρχίζει ήδη να συμβαίνει), τα έθνη-κράτη πρέπει να βρουν το θάρρος να θέσουν υπό διερώτηση την ίδια την αρχή της εγγραφής της γέννησης –και την τριάδα κράτος/έθνος/έδαφος που βασίζεται σε αυτήν. Είναι αρκετό εδώ να προτείνουμε μία δυνατή κατεύθυνση. Όπως είναι γνωστό, μια από τις επιλογές που εξετάζονται για το πρόβλημα της Ιερουσαλήμ είναι να γίνει η πρωτεύουσα, ταυτόχρονα και χωρίς εδαφικές διαιρέσεις, δύο διαφορετικών κρατών. Η παράδοξη κατάσταση της αμοιβαίας εξωεδαφικότητας\* (ή, καλύτερα, α-εδαφικότητας) που αυτό θα συνεπαγόταν, θα μπορούσε να γενικευτεί ως πρότυπο νέων διεθνών σχέσεων. Αντί για δύο εθνικά κράτη που τα χωρίζουν αβέβαια και απειλητικά σύνορα, θα μπορούσαμε να φανταστούμε δύο πολιτικές κοινότητες που κατοικούν στην ίδια περιοχή και βρίσκονται σε κατάσταση *εξόδου* η μια προς την άλλη, που χωρίζονται η μια από την άλλη με μια σειρά αμοιβαίων ετεροδικιών, στην οποία η καθοδηγητική έννοια δεν θα ήταν πλέον το *ius* του πολίτη, αλλά μάλλον το *refugium* του ανθρώπου. Υπό παρόμοια έννοια, θα μπορούσαμε να δούμε την Ευρώπη όχι ως μια αδύνατη «Ευρώπη των εθνών», τα καταστροφικά αποτελέσματα της οποίας μπορούν ήδη να γίνουν αντιληπτά βραχυπρόθεσμα, αλλά ως έναν α-εδαφικό ή εξωεδαφικό χώρο στον οποίο όλοι οι κάτοικοι των ευρωπαϊκών κρατών (πολίτες και μη πολίτες) θα ήταν σε μια θέση εξόδου ή καταφυγίου, και το καθεστώς του Ευρωπαίου θα σήμαινε ότι οι πολίτες τελούν εν εξόδω (ακόμη και αν μένουν ακίνητοι, προφανώς). Ο ευρωπαϊκός χώρος θα αναπαριστούσε έτσι ένα αγεφύρωτο χάσμα μεταξύ της γέννησης και του έθνους, στο οποίο η παλαιά έννοια του λαού (που, όπως καλά ξέρουμε, είναι πάντα μια μειονότητα) θα μπορούσε να αποκτήσει ξανά ένα πολιτικό νόημα ερχόμενη σε αποφασιστική αντίθεση προς την έννοια του έθνους (η οποία μέχρι τώρα την έχει αθέμιτα σφετεριστεί).

Αυτός ο χώρος δεν θα συνέπιπτε με κάποιο ομοιογενές εθνικό έδαφος, ούτε με το *τοπογραφικό* άθροισμα κάποιων εδαφών, αλλά θα επενεργούσε σε αυτά τα εδάφη, ανοίγοντας τρύπες σε αυτά και διαιρώντας τα *τοπολογικά* όπως σε ένα βάζο του Λέιντεν ή σε μια λωρίδα του Μαίμπιους, όπου το εξωτερικό και το εσωτερικό είναι

απροσδιόριστα. Σε αυτόν το νέο χώρο, οι ευρωπαϊκές πόλεις, εισερχόμενες σε μια σχέση αμοιβαίας εξωεδαφικότητας, θα ανακάλυπταν πάλι την αρχαία κλίση τους ως πόλεις του κόσμου. Σήμερα, σε μία «γη του κανενός» μεταξύ Λιβάνου και Ισραήλ, υπάρχουν τετρακόσιοι είκοσι πέντε Παλαιστίνιοι που απελάθηκαν από το κράτος του Ισραήλ. Σύμφωνα με τον ισχυρισμό της Χάννα Άρεντ, αυτά τα άτομα αποτελούν «την πρωτοπορία του λαού τους». Αλλά αυτό δεν σημαίνει απαραίτητως –ή δεν σημαίνει μόνο– ότι μπορεί να αποτελούν τον αρχικό πυρήνα ενός μελλοντικού εθνικού κράτους, το οποίο πιθανώς θα έλυne το παλαιστινιακό πρόβλημα τόσο ανεπαρκώς όσο και το Ισραήλ επέλυσε το εβραϊκό ζήτημα. Αντίθετα, η «γη του κανενός» όπου αυτοί έχουν βρει καταφύγιο έχει αντεπιδράσει στο έδαφος του κράτους του Ισραήλ, ανοίγοντας τρύπες σε αυτό και αλλάζοντάς το κατά τέτοιο τρόπο ώστε η εικόνα αυτού του χιονοσκεπούς λόφου να έχει γίνει ένα πιο εσωτερικό τμήμα του εδάφους αυτού από οποιαδήποτε άλλη περιοχή του Ερέτζ Ισραήλ. Μόνο σε ένα έδαφος όπου οι χώροι των κρατών θα έχουν διαπεραστεί και θα έχουν παραμορφωθεί τοπολογικά, και που ο πολίτης θα έχει μάθει να αναγνωρίζει τον εαυτό του ως τον πρόσφυγα που είναι, είναι σήμερα νοητή η πολιτική επιβίωση του ανθρώπου.



*Μετάφραση – σημειώσεις: Άκης Γαβριηλίδης*  
[1] Το άρθρο αυτό του Αγκάμπεν δημοσιεύτηκε στο αμερικανικό περιοδικό *Symposium* (Summer 1995), 49(2):114-119, σε μετάφραση Michael Rocke. Η παρούσα ελληνική μετάφραση δημοσιεύτηκε για πρώτη φορά στο περιοδικό *Πανοπτικόν*, τ. 11 (Μάρτιος 2008).

\* «Δεν τα καταφέρνει κανείς δύο φορές» (γαλ.).

\* Στο πρωτότυπο οι ελληνικές λέξεις με λατινικά στοιχεία.

\* Στο πρωτότυπο (δηλαδή στην αγγλική μετάφραση που χρησιμοποιούμε ως πρωτότυπο) εμφανίζεται ο όρος *extraterritoriality*, ο οποίος από νομική άποψη σημαίνει *ετεροδικία* (=το δικαίωμα κάποιων προσώπων, συνήθως μελών ξένων αποστολών, να υπάγονται στο δίκαιο της χώρας καταγωγής και όχι της χώρας τοποθέτησής τους).



# Πραξικόπημα, Πόλεμος, Προσφυγιά, Νεκροί, Κατοχή: Ακόμη ένα «ένδοξο» κατόρθωμα των εκατέρωθεν εγχώριων εθνικιστών και των ντόπιων και διεθνών αφεντικών τους

Έχουν ήδη περάσει 39 χρόνια από τη μέρα που το τουρκικό κράτος εισέβαλε στα εδάφη του κυπριακού. Είχαν προηγηθεί πολλά χρόνια δικαιοδικών και ενδοκοινοτικών συγκρούσεων καθώς οι επιδιώξεις των κυρίαρχων εθνικισμών στις κοινότητες ήταν διαμετρικά αντίθετες. Αποκορύφωμα της σύγκρουσης στο εσωτερικό της ελληνοκυπριακής κοινότητας μεταξύ της Μακαριακής και Γριβικής δεξιάς ήταν το στρατιωτικό πραξικόπημα της ελληνικής χούντας στις 15 Ιουλίου 1974, το οποίο επέτρεψε ουσιαστικά στο τουρκικό κράτος να εισβάλει με πρόσχημα την προστασία των τουρκοκυπρίων. Ακόμη και στις πιο συντηρητικές αναγνώσεις των τότε ιστορικών γεγονότων, δεν υπάρχει αμφιβολία ότι οι εξελίξεις στην Κύπρο συνδέονταν άμεσα με την φονική σκακιέρα του ψυχρού πολέμου και ότι η “λύση” της εισβολής ήταν προαποφασισμένη, καθώς θα απέτρεπε στο μέλλον εντάσεις μεταξύ των συμμάχων στα πλαίσια του NATO (Ελλάδας και Τουρκίας) και θα εκμηδένιζε την προοπτική η Κύπρος να πέσει σε κόκκινα χέρια.

**“Η Κύπρος είναι μία πόρνη από την οποία μπορούν να βολεύονται εξίσου Ελλάδα και Τουρκία”**

**Δικτάτορας Παπαδόπουλος**

Ο εθνικισμός είναι ένα φαινόμενο που συναντάται σε όλες τις ταξικές κοινωνίες. Για να μπορέσει να αναπαραχθεί πρέπει να εφευρίσκει συνεχώς το κοινό συμφέρον του έθνους. Στην πραγματικά όμως σε μια ταξική κοινωνία αυτό είναι αδύνατον. Έτσι, αυτό που κάνει στα αλήθεια, είναι να μεταμφιέζει το ιδιοτελές κεφαλαιοκρατικό συμφέρον σε καθολικό. Σε αυτό το πλαίσιο ο όποιος Άλλος, ο ξένος προς τον εθνικό κορμό, απειλεί να κλέψει την απόλαυση, να καταστρέψει την προοπτική του έθνους προς την ευτυχία, την ευημερία, την ειρήνη, ενώ ο ντόπιος κεφαλαιοκράτης εμφανίζεται να έχει τα ίδια συμφέροντα με τους κάτω των καταπιεσμένων τάξεων.

Με αυτό τον τρόπο ο εθνικισμός καθίσταται αυτόματα ένας χρήσιμος μηχανισμός αναπαραγωγής της ταξικής κοινωνίας.

Στην Κύπρο ζήσαμε όλο τον περασμένο αιώνα αυτή την αντιστροφή της πραγματικότητας από τους εθνικισμούς, οι οποίοι έστρεψαν, τους από κάτω, σε ένα ανελέητο πόλεμο αλληλοεξόντωσης στην βάση

της εθνικής καταγωγής, επιτρέποντας στον καπιταλισμό να αναπτυχθεί ταχέως μετατρέποντας το μεγαλύτερο κομμάτι του πληθυσμού σε μισθωτούς σκλάβους.

**Τα πράγματα θα μπορούσαν να είναι διαφορετικά αν η καταστροφή του 1974 γινόταν ένα μάθημα για όλους τους Κυπραίους.** Αντίθετα αυτό που βιώσαμε μετά τον πόλεμο ήταν η κορύφωση του μίσους ανάμεσα στις δύο κοινότητες και την υποταγή για άλλη μια φορά της τάξης στο “εθνικό συμφέρον”. Μετά το πραξικόπημα και τον πόλεμο βλέπουμε τους ίδιους που οδήγησαν τα πράγματα στην καταστροφή να συνεχίζουν να είναι στο προσκήνιο της πολιτικής ζωής, διαιωνίζοντας το στάτους κβο με ατέρμονες συνομιλίες και επιταχύνοντας την καπιταλιστική συσσώρευση μέσω των εξοπλισμών και της χρηματοπιστηριακής και τραπεζικής πυραμίδας.

Η οικονομική κρίση που βιώνουμε εντάχθηκε πολύ εύκολα στον εθνικιστικό λόγο ως μια απειλή από τον Άλλο. Στην αρχή ήταν ο μετανάστης και ο τουρκόκυπριος εργάτης αλλά καθώς η κρίση μεγάλωνε ήταν ο ξενοδοχειακός υπάλληλος, ο δημόσιος υπάλληλος, μετά στρατιωτικός...

**Ας μην ξεγελιόμαστε περιμένοντας την σειρά μας σε αυτό το σφαγείο**

Η οικονομική κρίση είναι αποτέλεσμα της αντιφατικής και χαοτικής φύσης ενός αρρωστημένου συστήματος που δεν μπορεί να επιβιώσει παρά με την συνεχή εκθετική «ανάπτυξη», εις βάρος των κατώτερων τάξεων και του ίδιου του πλανήτη. Η κρίση επιτρέπει στο εθνικισμό και το φασισμό να διασπείρει με ακόμη μεγαλύτερο θράσος το ρατσιστικό του δηλητήριο στην κοινωνία.

Μπορούμε και πρέπει να τους κόψουμε το δρόμο. Δεν έχουμε τίποτα να χωρίσουμε με τον τουρκοκύπριο και τουρκοκύπρια, τον μετανάστη την μετανάστρια, τον άλλο τον σαν και εμάς καταπιεσμένο. Να αυτο-οργανωθούμε μαζί τους στις γειτονιές, τους δρόμους, τους χώρους εργασίας, τις πόλεις. Μαζί να διαλύσουμε τον εθνικιστικό καρκίνωμα και την καπιταλιστική βαρβαρότητα

Λευκωσία ΙΟΥΛΙΟΣ 2013  
★ ΣΥΣΠΕΙΡΩΣΗ ΑΤΑΚΤΩΝ



# ΚΡΙΣΗ ΤΑΡΑΧΕΣ ΚΙΝΗΜΑΤΑ

γράφει ο Μ. Σκουριώτης

**Το παγκόσμιο....**

**“Μπορούμε να μυρίσουμε τα δακρυγόνα απ’ το Ρίο και την Ταξίμ ως την Ταχρίρ”** έγραφαν πριν λίγο καιρό σύντροφοι από το Κάιρο.

Η εποχή των ταραχών στην οποία μπήκαμε είναι μια πραγματικότητα στην οποία πρέπει να υπάρξουμε και να δράσουμε το επόμενο(;) διάστημα. Η οικονομική κρίση και ο αυξανόμενος καθημερινά αριθμός των αποκλεισμένων από τα βασικά αγαθά επιβίωσης, δημιουργεί συνθήκες απελπισίας αλλά και αμφισβήτησης της δυνατότητας του συστήματος, να βρει λύσεις προς όφελος της κοινωνίας.

Γίνεται επίσης ολοένα και πιο ξεκάθαρο στην συλλογική συνείδηση ότι οποιαδήποτε διακυβέρνηση, αριστερή ή δεξιά, δεν θα έχει άλλη επιλογή από το να ακολουθήσει στο τέλος τις εντολές των κυρίαρχων.

Στο ρευστό λοιπόν αυτό κοινωνικό περιβάλλον, μια σπίθα μπορεί να προκαλέσει απίστευτες κοινωνικές εκρήξεις. Αρκούν, σε ορισμένες περιπτώσεις, κάποιες μικρές αφορμές όπως για παράδειγμα ή αύξηση των εισιτηρίων στο Ρίο ή η κοπή κάποιων δέντρων στην Κωνσταντινούπολη, για να κινητοποιηθούν πλήθη και να αμφισβητηθούν μοντέλα διακυβέρνησης.

Η μορφή αυτών των κινημάτων που κατακλύζουν τους δρόμους των μητροπόλεων αλλά και της περιφέρειας, όλο και πιο συχνά τις τελευταίες δύο δεκαετίες, χαρακτηρίζεται από πολυσυλλεκτικότητα και πολυμορφία. Δεν κατατάσσονται εύκολα στο χώρο του αντιεξουσιαστικού ριζοσπαστισμού ούτε μπορούμε να

πούμε ότι η ύπαρξη τους οδηγεί στην κοινωνική απελευθέρωση. Όμως με μια πλειάδα αιτημάτων τους που αφορούν ζητήματα εργασιακά, οικολογικά, ποιότητας ζωής, κυβερνητικής διαφάνειας, αμεσοδημοκρατικής διακυβέρνησης, ταυτοτήτων και πολιτικών-κοινωνικών δικαιωμάτων θα μπορούμε να ισχυριστούμε ότι φλερτάρουν έντονα με τις ιδέες τις αντιεξουσίας. Δεν μπορούμε επίσης να αγνοήσουμε το γεγονός ότι στις απόπειρες αυτοοργάνωσης τους τα κινήματα αυτά επιλέγουν συνήθως οριζόντιες δομές και αμεσοδημοκρατικές διαδικασίες. Ενδιαφέρον είναι και το ότι πολλά από αυτά τα κινήματα, δεν προβάλλουν καν αιτήματα και απλά καταστρέφουν και λεηλατούν τις μητροπόλεις του καπιταλισμού, τα εργοστάσια και τους χώρους εργασίας αμφισβητώντας συνειδητά ή ασυνείδητα την ίδια την μορφή της καπιταλιστικής οργάνωσης και παραγωγής, το ίδιο το καπιταλιστικό κοινωνικό εργοστάσιο.

**«οι πολιτικοί δεν έχουν τη σιγουριά, ή απλά δεν θέλουν, να πάρουν τις αποφάσεις που απαιτούνται (...) Τα επίδικα είναι ξεκάθαρα. Πρέπει να δράσουμε τώρα».**

Κριστίν Λανγκάρντ

Από την πλευρά της η κυριαρχία δεν μένει με σταυρωμένα τα χέρια. Οι πιέσεις προς τα κράτη και τους επαγγελματίες πολιτικούς είναι ξεκάθαρες: Περισσότερα μέτρα καταστολής και κοινωνικού ελέγχου, μηδενική ανοχή σε όσους αντιδρούν στην καπιταλιστική αναδιάρθρωση. Τα κράτη καθώς η κρίση βαθιάει μετατρέπονται όλο και περισσότερο σε δυνάμεις κατοχής των ίδιων των πολιτών τους.



Χωρίς πλέον τα προσχήματα της δημοκρατίας ή της νομιμότητας και υπό το ασαφές καθεστώς εξαίρεσης, χαρακτηρίζουν εσωτερικούς εχθρούς, σπιγματίζουν, παρακολουθούν και διώκουν όσα κινήματα και άτομα εκφράζουν αντιρρήσεις και αντιστέκονται στις επιλογές των ελίτ.

#### ΤΟ ΤΟΠΙΚΟ...

Το Κυπριακό κράτος από τα γεννοφάσκια του βρίσκεται σε ένα μόνιμο καθεστώς έκτακτης ανάγκης λόγω των εθνοτικών συγκρούσεων. Το ακροδεξιό κράτος και παρακράτος με την δράση τους, εγκλώβισαν τις κοινότητες στις επιλογές των κυρίαρχων, οι οποίες μετά την εισβολή και τον διαχωρισμό του νησιού, φάνταζαν οι μόνες "φρόνιμες".

Έτσι με πολλή δουλειά και "λογικές" διεκδικήσεις από την εργατική τάξη οδηγηθήκαμε στο περίφημο "οικονομικό θαύμα" της Κύπρου στο οποίο η ελληνοκυπριακή εθνική αφήγηση φρόντισε να προσδώσει μια μεταφυσική διάσταση. Στην πραγματικότητα η νέα, μετά τον πόλεμο του 1974, τάξη πραγμάτων -στο κομμάτι τουλάχιστον που ελέγχεται από την κυπριακή δημοκρατία- επέτρεψε στις οικονομικές ελίτ, ντόπιες και διεθνείς, να εξυπηρετήσουν τα συμφέροντα τους, έχοντας το λαό υπό τον φόβο της απειλής ενός νέου πολέμου από την μια και της καταναλωτικής έκστασης από την άλλη. Δεν χρειάστηκαν παρά μόνο οι τελευταίοι μερικοί μήνες για να αποκαλυφθεί ότι το λεγόμενο "οικονομικό θαύμα" ήταν μια φούσκα βασισμένη στον υπερδανεισμό και ότι τα καλά και μετριοπαθή αφεντικά μας, τα οποία με τόσο ζήλο και συνέπεια υπηρετήσαμε, ήταν φίδι στον κόρφο μας.

Είναι γεγονός ότι τα μηνύματα ενός κόσμου που κατέρρεε δεν έφταναν ποτέ στα αυτιά του μέσου Κυπρίου. Τα ΜΜΕ φρόντισαν να μας καθησυχάζουν και να μας πείθουν ότι αυτά δεν μας αφορούσαν. Ότι οι καλαμαράδες ήταν χαραμοφάηδες, το τουρκικό κράτος βάρβαρο (όπως πάντα) και οι άραβες οπισθοδρομικοί. Ό,τι πάθαιναν λοιπόν οι Άλλοι ήταν κακό της κεφαλής τους.

Και όταν ακόμα η κρίση πλησίαζε στην πόρτα μας, ως αιτία παρουσιάζονταν οι μετανάστες που έπαιρναν υποτίθεται τις δουλειές, οι ακριβοπληρωμένοι δημόσιοι υπάλληλοι και οι αναχρονιστικές συμβάσεις του ιδιωτικού τομέα...

Έτσι σήμερα που όλα γύρω μας διαλύονται, το κοινωνικό σοκ είναι μεγάλο. Έστω και καθυστερημένα όμως αρχίζουν να μπαίνουν τα ερωτήματα για το ποιο είμαστε και πού πάμε. Η ενοχοποίηση των εργαζομένων για την κρίση βρίσκει σιγά σιγά αντίλογο, έστω και περιθωριακό, κάποιιο κλάδο εργαζομένων αντιδρούν, ( ) ενώ κοινωνικές ομάδες αυτοοργανώνονται για διεκδίκηση αιτημάτων τους. Ωστόσο βρισκόμαστε ακόμα μακριά από αυτό που είδαμε να συμβαίνει σε άλλες χώρες. Η μεγάλη πλειοψηφία φαίνεται να πιστεύει ακόμα στην παροδικότητα της κρίσης.

Από την άλλη ο ριζοσπαστικός αντικαπιταλιστικός και αντιεξουσιαστικός χώρος δεν μπόρεσε να ανταποκριθεί στην συγκυρία αφού είναι μικρός,

πολυδιασπασμένος και δρα περιστασιακά στα γεγονότα πριν ξανακλειστεί στον εαυτό του.

**Θα μπορέσει αυτή η κρίση να μετατραπεί σε εφελτήριο αμφισβήτησης της καπιταλιστικής λαίλαπας; Θα μπορέσουν τα παραδείγματα των αγωνιζόμενων κινήματων να πείσουν ότι υπάρχει και ο δρόμος της αντίστασης; Είναι, τέλος, αυτά τα κινήματα που θα μας οδηγήσουν στην καπιταλιστική ανατροπή;**

Απάντηση με την έννοια της απόλυτης βεβαιότητας δεν υπάρχει. Οι κοινωνίες είναι χωρισμένες και το σύστημα αρκετά ικανό και έμπειρο να απορροφά τους κοινωνικούς κραδασμούς. Επίσης οι μέχρι σήμερα αντιστάσεις δεν στάθηκαν ικανές να αναχαϊψούν ή να αποτρέψουν τις πολιτικές των κυρίαρχων.

Από την άλλη η βαθιά κρίση έφερε μαζί στους δρόμους και στο προσκήνιο της ιστορίας εκατομμύρια ανθρώπους ανοίγοντας ταυτόχρονα μια μεγάλη συζήτηση για τον μέλλον των ανθρώπινων κοινωνιών.

Στην πορεία αυτή φαίνεται να υπάρχει επίσης μια σταθερή πορεία προς ριζοσπαστικής κατεύθυνσης επιλογές αφού η μια μετά την άλλη οι ρεφορμιστικές επιλογές και προτάσεις των προηγούμενων χρόνων φαίνεται να αποτυγχάνουν.

Από την πλευρά μας ως αντιεξουσιαστές, όσοι δηλαδή ονειρευόμαστε μια άλλη κοινωνία οργανωμένη στην βάση της ισότητας, της αλληλεγγύης, της συλλογικής και φιλικής προς τον πλανήτη διαχείρισης, είναι σημαντικό να είμαστε παρόντες και παρούσες σε όλες τις κοινωνικές και από τα κάτω οργανωμένες προσπάθειες. Έστω και αν πρέπει να συζητούμε πράγματα και διαδικασίες που έχουμε, ως κίνημα, λύσει από καιρό και έστω ακόμα και αν οι αποφάσεις δεν είναι πάντα αυτές που θα θέλαμε. Το γεγονός και μόνο ότι χιλιάδες άνθρωποι βγαίνουν από το καβούκι τους και από το απολιτικ παρελθόν τους, για να συζητήσουν, να ακούσουν και να ακουστούν δεν πρέπει να μας αφήνει αδιάφορους. Σε αυτήν την μάχη των ιδεών η οποία θα καθορίσει ίσως και το μέλλον της ανθρωπότητας αλλά και του πλανήτη, είναι σημαντικό να είμαστε δυναμικά παρόντες και παρούσες.



# ΑΠΟ-ΑΝΑΠΤΥΞΗ: ένα νέο ΡΙΖΟΣΠΑΣΤΙΚΟ ΚΙΝΗΜΑ γράφει η Α.Γεωργίου

Ανάπτυξη είναι μια έννοια που αναφέρεται στην αύξηση της δυνατότητας ικανοποίησης των ατομικών και κοινωνικών αναγκών, με την πάροδο του χρόνου, στο εσωτερικό μιας οικονομίας. Μετά τους ραγδαίους ρυθμούς ανάπτυξης των προηγούμενων χρόνων και το “οικονομικό θαύμα” που βιώσαμε φτάσαμε να ανακαλύπτουμε τελικά ότι ζούσαμε σε μια φούσκα, η οποία έσκασε ξαφνικά και μας άφησε όλους να διερωτόμαστε τί έφταιξε. Η κοινωνική σύγκριση με βάση την ζήλια για την ζωή των πλούσιων ανθρώπων, όπως προβαλλόταν από το σύστημα, ήταν η κινητήρια δύναμη του καταναλωτισμού. Γιατί να μην μπορεί ο καθένας μας να έχει το σπίτι του (έπαυλη), το πολυτελές αμάξι του, ακριβά ρούχα, τηλέφωνα, εξόδους σε ακριβά εστιατόρια και κέντρα διασκέδασης, ταξίδια στο εξωτερικό και ούτω καθ' εξής; Ο καπιταλισμός έδινε το δικαίωμα της “ισότητας” στους ανθρώπους! Ακόμα και αν δεν μπορούσε κάποιος να αντεπεξέλθει οικονομικά και να ζήσει την μεγάλη ζωή με αυτά που είχε, μπορούσε να την ζήσει με αυτά που δεν είχε! Μπορούσε να δανειστεί (απο την τράπεζα!!!) και σιγά-σιγά, με τον μόχθο του, να αποπληρώσει τα χρέη και τα δάνεια. Αρκεί να μπορεί και αυτός να ζήσει το όνειρο.

Ποιο όμως ήταν το όνειρο και τι το έκανε όνειρο;

Χιλιάδες τεχνητές ανάγκες βομβάρδιζαν τα μάτια του θεατή του μαύρου κουτιού καθημερινά. Χρησιμοποιούσαν τα πάθη και τις αδυναμίες του, τα κόμπλεξ που τα ίδια του είχαν δημιουργήσει για να τον χειραγωγούν και του προωθούσαν τις «ανάγκες» του, που έπρεπε αυτός να ικανοποιήσει. Για να είσαι ο «σωστός» άντρας/γυναίκα πρέπει να έχεις/κάνεις/βλέπεις/διαβάζεις/ακούς... αυτά που τα ΜΜΕ διαφήμιζαν με άμεσους και έμμεσους τρόπους. Η ευτυχία είχε συνδεθεί πλέον με χιλιάδες υλικά αγαθά, που αν σου έλειπαν ήσουν κατ'ανάγκη δυστυχημένος. Χωρίς να σε ενδιαφέρει για τίποτε και για κανέναν άλλο παρα μόνο το τομάρι σου, έβγαινες στον δρόμο και πάλευες για την ευτυχία σου, ακόμα και αν άφηνες πτώματα στο πέρασμά σου. Μπορεί τα πτώματα αυτά να μην ήταν άμεσα άλλοι άνθρωποι, μπορεί σε ένα πρώτο επίπεδο, αυτά που άφηνες να λεηλατηθούν για την ευτυχία σου να ήταν ένα δέντρο, ένα ποτάμι, μια ακρογιαλιά, το αμπέλι των παππούδων στο χωριό, ο διπλανός χώρος πρασίνου που έγινε πάρκινγκ, αλλά στην τελική οι συνέπειες έρχονταν πίσω πολλαπλάσιες.



Φυσικά όλες αυτές οι συνέπειες δεν συμπεριλαμβάνονται στην κλίμακα της οικονομίας. Όπως δεν συνυπολογίζονται η μείωση των αποθεμάτων φυσικών πόρων, η επικίνδυνη αύξηση των ποσοτήτων απορριμάτων και αποβλήτων, το φαινόμενο του θερμοκηπίου και άλλα, που επηρεάζουν άμεσα την διαβίωση μας σε αυτό τον πλανήτη και τα οποία είναι μη αναστρέψιμα. Η διαδικασία της οικονομίας λαμβάνει πρώτη ύλη από την φύση. Η Αρχή της Εντροπίας-2<sup>ος</sup> Νόμος της Θερμοδυναμικής- μας λέει ότι ενώ η ενέργεια μπορεί να διατηρείται ωστόσο υποβαθμίζεται ή μετασχηματίζεται με την χρήση της, και επομένως δεν μπορεί να επιστρέψει στην αρχική της κατάσταση και να χρησιμοποιηθεί ξανά με τον ίδιο τρόπο. Λαμβάνοντας αυτά υπόψη, το 2001 ξεκίνησε την αυτόνομη ύπαρξη του το **κίνημα της αποανάπτυξης**. Μια πρωτοβουλία που έθετε σαν στόχο την μείωση της παραγωγής και κατανάλωσης με σκοπό την κοινωνική και οικολογική βιωσιμότητα.

**Η αποανάπτυξη συνδέει την οικονομική ανάπτυξη με τις κοινωνικές και περιβαλλοντικές κρίσεις. Θεωρεί, αντίθετα με την καθεστηκυία αντίληψη, ότι η κρίση επιδεινώνεται με την οικονομική ανάπτυξη και ότι μάλιστα προέρχεται από αυτήν.**

Δεν είναι παράξενο λοιπόν που εν μέσω οικονομικής κρίσης οι ιδέες του κινήματος εξαπλώνονται πλέον παγκόσμια. Τις συναντάμε σε μια ευρεία γκάμα οργανισμών και οργανώσεων με πολύμορφη δραστηριότητα:

σε πολιτικά κόμματα μέ ή χωρίς κοινοβουλευτικά ενδιαφέροντα, ακτιβιστικές ομάδες, περιβαλλοντικές οργανώσεις, αναρχικές ομάδες, αγρο-οικολογικούς καταυλισμούς, ομάδες αλληλέγγυας οικονομίας και εκπαίδευσης.

Πρωταρχικός τους στόχος είναι η συνειδητοποίηση της εγγενούς αξίας του οικοσυστήματος που κατοικούμε (και όχι μόνο σαν πηγή πρώτων υλών) και η προστασία του.

Το κίνημα ασκεί κριτική στον **«οικονομικό άνθρωπο»**, που το σύστημα έχει εμφυτεύσει στο μυαλό μας και ο οποίος επιβάλλει στο να καθοδηγούμαστε από ιδιοτέλεια και την μεγιστοποίηση της ωφελιμότητας, σε ένα κόσμο που οι αγορές έχουν επιβάλει την εμπορευματοποίηση των ανθρώπινων σχέσεων. Είναι ανάγκη, κατά αυτούς, **ο άνθρωπος να αποδεσμευτεί από τα στερεότυπα της ευτυχίας που του έχουν φορτώσει** και να ξαναβρεί το νόημα της ζωής, διαχωρίζοντας την ευημερία από την αύξηση του εισοδήματος. Η αποανάπτυξη περιλαμβάνει όμως και το αίτημα για **«βαθύτερη» δημοκρατία**, στην

οποία οι άνθρωποι μέσω αμεσοδημοκρατικών δομών θα έχουν ισότιμες σχέσεις μεταξύ τους και με την φύση. Όλα αυτά μαζί με την μείωση του ανταγωνισμού, την αναδιανομή των πόρων, την ανταλλαγή και την μείωση της συσσώρευσης πλούτου, θα οδηγήσουν, κατά το κίνημα, στην εξάλειψη της φτώχειας και της κοινωνικής ανισότητας.

Πρέπει, θεωρούν, να αντιπαλέψουμε την σύγχρονη παγκόσμια αγορά που επιβάλει ο καπιταλισμός με το πρόσχημα της δημοκρατίας όπως και την γενική θεώρηση της ανάπτυξης, που εκτός από οικονομικός όρος συνδέεται άμεσα και με την πολιτική επιβολή. Στη βάση της αποανάπτυξης να δημιουργήσουμε παράλληλες δομές, από τις οποίες θα συντηρούμαστε πνευματικά και υλικά, να φυτέψουμε τον σπόρο μιας αντι-ιεραρχικής και αντι-εξουσιαστικής κοινωνίας του μέλλοντος, την οποία θα φέρουμε πιο κοντά μόνο αν την βιώσουμε στο σήμερα.

Η αποανάπτυξη αποκτά νόημα μόνο όταν όλα τα πιο πάνω λαμβάνονται υπόψιν.

Μέσα σε αυτά τα πλαίσια απορρίπτονται ομάδες που ερμηνεύουν την αποανάπτυξη σαν μόνο ένα οικολογικό πρόβλημα, όπως ξενόφοβοι-δεξιοί περιβαλλοντιστές, ομάδες με μηδενιστικές τάσεις, ρατσιστικές οργανώσεις ή φιλελεύθεροι που στηρίζουν τα δυτικά πρότυπα ζωής.

Προϋπόθεση είναι πάντα η δίκαιη αναδιανομή του πλούτου μεταξύ των ανθρώπων του σήμερα, όπως επίσης μεταξύ των ανθρώπων του σήμερα και του αύριο.

**«Δεν είναι μόνο η αμετάκλητη κατασπατάληση του περιβάλλοντος και αναντικατάστατων πόρων. Είναι επίσης η ανθρωπολογική καταστροφή των ανθρώπινων όντων που μεταμορφώνονται σε παραγωγικά και καταναλωτικά κτήνη, σε εξαχρειωμένους ζάπερ»**

**«Η οικολογία είναι ανατρεπτική, γιατί θέτει σε αμφισβήτηση το καπιταλιστικό φαντασιακό που δεσπόζει στον πλανήτη. Αρνείται το κεντρικό του μοτίβο, σύμφωνα με το οποίο το πεπρωμένο μας είναι ν' αυξάνουμε ακατάπαυστα την παραγωγή και την κατανάλωση. Δείχνει τον καταστροφικό αντίκτυπο της καπιταλιστικής λογικής στο φυσικό περιβάλλον και στη ζωή των ανθρώπινων όντων».**

**Κορνήλιος Καστοριάδης**

# Από τη Μαφία των Αμπελοπουλιών στον Μάγκα του Γρι-Γρι: τα Όρια της Αστικής Δημοκρατίας



Γράφει η Rubina

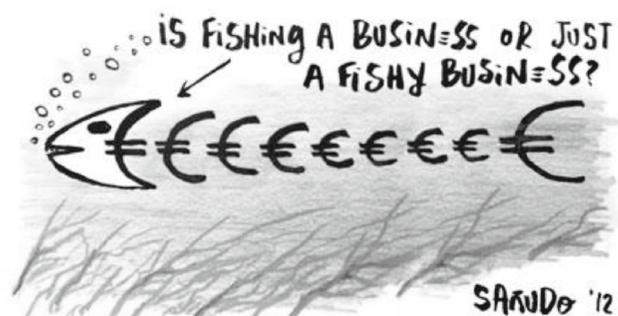
Μια ατελείωτη παράσταση ενός παράλογου και συνάμα καταστροφικού έργου έχει καταντήσει η περιβαλλοντική πολιτική του κυπριακού κράτους. Μετά την μαφία των αμπελοπουλιών, σειρά είχε η θάλασσα, μέρος και αυτή του κοινού μας φυσικού πλούτου. Η υπέρβαση της κυβέρνησης, αλλά και η παρέμβαση του ίδιου του προέδρου για την έγκριση μιας άδειας για αλιεία με την μέθοδο γρι-γρι πάει κόντρα σε κάθε αξία περιβαλλοντικής και κοινωνικής δικαιοσύνης, και δείχνει για άλλη μια φορά τις σάπιες δομές εξυπηρέτησης οικονομικών και πολιτικών συμφερόντων του κομματικού συστήματος. Ακόμα και με τα υπάρχοντα περιβαλλοντικά, αλλά και κοινωνικό-οικονομικά δεδομένα του Τμήματος Αλιείας και Θαλασσίων Ερευνών (ΤΑΘΕ), μια τέτοια απόφαση φαίνεται να μην έχει άλλο πάτημα εκτός από το την ικανοποίηση ενός «Μάγκα» (όπως ονομάζεται ο ιδιοκτήτης του αλιευτικού σκάφους με γρι γρι), συγχωριανού του Προέδρου της Κυπριακής Μπανανίας.

Εν συντομία, το γρι-γρι είναι εργαλείο προσέλκυσης ψαριών με φως και σύλληψης με ταχεία κύκλωσή τους. Ο τρόπος αυτός αλιείας γίνεται στην επιφάνεια της θάλασσας μέχρι ένα ορισμένο βάθος. Τα ψάρια συγκεντρώνονται (ειδικά το βράδυ χρησιμοποιείται δυνατή λάμπα για προσέλκυση τους) και αφού κυκλωθούν με το δίκτυ, το κάτω μέρος του δικτύου κλείνει σαν πουγκί (εξού και το όνομα του εργαλείου στα αγγλικά είναι purse seiner, όπου purse σημαίνει πουγκί).

Αρχικά, ήρθε η υπόσχεση ότι δεν θα δοθούν άδειες και γι'αυτό κατατέθηκε πρόταση νόμου στη Βουλή

που να το απαγορεύει, αλλά πριν την απόφαση της Βουλής, ο υπουργός έτρεξε και έδωσε μία άδεια. Στη συνέχεια, η βουλή ψήφισε την απαγόρευση του γρι-γρι (με 22 ψήφους υπέρ και 25 αποχή – μπας και κάποιοι βουλευτές την ακούσουν απο τον μάστο τους). Αφού η βουλή αποφάσισε να το απαγορεύσει, ο ίδιος ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας παρενέβη, αναπέμποντας το νόμο πίσω στη βουλή με το πρόσχημα ότι είναι ... αντισυνταγματικός. Όλα τα άλλα τα έλυσε ο Πρόεδρος και είχε χρόνο να ασχοληθεί και με το γρι-γρι; Ή μήπως η συνταγματική αρχή της διαφύλαξης του δημοσίου συμφέροντος στην αστική δημοκρατία απλά μπάτζει από παντού; Από τα αμπελοπούλια μέχρι και τα ψάρια.

Οι παράκτιοι ψαράδες το περίμεναν καιρό ότι η νέα κυβέρνηση θα επανέφερε στις θάλασσες το αλιευτικό εργαλείο του γρι-γρι, όχι όμως για τους γνωστούς ψηφοθηρικούς λόγους. Στο άκουσμα της συγκεκριμένης απόφασης εκατοντάδες επαγγελματίες παράκτιοι ψαράδες, αλλά και ερασιτέχνες, αντέδρασαν με διαδηλώσεις έξω από τη βουλή.





# ΟΣΟ ΥΠΟΚΥΠΤΟΥΜΕ ΣΤΙΣ ΚΙΝΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΜΠΟΥΛΝΤΟΖΑΣ ΤΟΥΣ, ΑΛΛΟ ΤΟΣΟ ΓΙΝΟΜΑΣΤΕ ΠΙΟΝΙΑ ΣΤΗ ΣΚΑΚΙΕΡΑ ΤΟΥΣ

**Σιακόλας, Μιχαηλίδης, Λεπτός, Φωτιάδης,  
Αρχιεπίσκοπος...**

Η λίστα των μεγαλοεπιχειρηματιών που αποφάσισαν να οικειοποιηθούν, να ιδιωτικοποιήσουν και να ισοπεδώσουν τη φυσική ομορφιά της χερσονήσου του Ακάμα, του οροπεδίου της Λαόνας ή του κόλπου της Χρυσοχούς δεν έχει τέλος...

Δεν έχουμε κανένα απολύτως πρόβλημα με όλους αυτούς προσωπικά. Έχουμε όμως ένα σοβαρότατο πρόβλημα με όλους αυτούς συνολικά. Και κυρίως με το καπιταλιστικό σύστημα που τους παράγει, τις νεοφιλελεύθερες πολιτικές που τους αναπαράγουν, τις νεοσυντηρητικές αντιλήψεις που τους συντηρούν και τα «αναπτυξιακά σχέδια» που τους ενδυναμώνουν. Με τις ιεραρχικές, αυταρχικές και «αναπτυξιακές» σχέσεις εξουσίας, κυριαρχίας και καταπίεσης που καταστρέφουν τον άνθρωπο, την κοινωνία, το περιβάλλον και τις ζωές μας.

Ο Ακάμας, η Λαόνα, η Πόλις Χρυσοχούς, η Λίμνη δεν είναι τίποτα άλλο παρά μερικές ακόμη ρωγμές σε

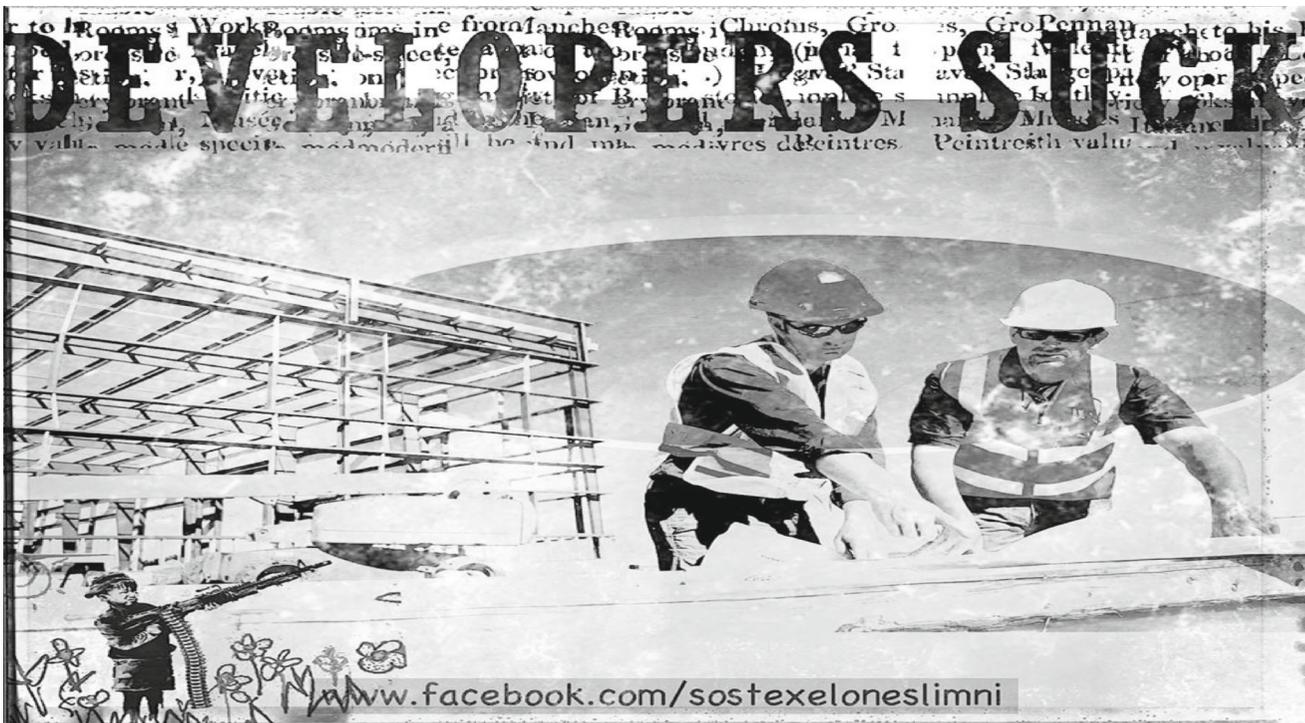
αυτό το σύστημα που θεωρεί «φυσιολογική ανάπτυξη» μία αυθαίρετη καταστροφή. Ένα σύστημα που ισοπεδώνει τα αιωνόβια δέντρα και διαλύει τις φωλιές χελωνών... Ένα σύστημα που μας παίρνει τα πάντα για να μας δώσει ένα τίποτα... Ένα σύστημα που παράγει υπεραξία και πλούτη για τους λίγους και εκλεκτούς, καταστρέφοντας τις ζωές όλων μας και τις ομορφιές του τόπου μας... Αυτός είναι ο εχθρός μας...

Αντιστεκόμαστε και αγωνιζόμαστε για μία κοινωνία για εμάς και όλη την υπόλοιπη άγρια ζωή, τη φύση και το περιβάλλον... Χωρίς πολυώροφα ξενοδοχεία και τιμεντοποίηση των δασών, χωρίς γήπεδα γκολφ και ιδιωτικοποίηση των παραλιών... Για έναν κόσμο αυτοοργάνωσης, αυτονομίας και ελευθερίας... Αυτός είναι ο στόχος μας...

**Συσπείρωση Ατάκτων**

**ΔΕΝ ΖΗΤΟΥΜΕ ΤΗ ΜΕΡΙΚΗ ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΜΙΑΣ ΠΡΟΣΤΑΤΕΥΟΜΕΝΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ  
ΠΑΛΕΥΟΥΜΕ ΓΙΑ ΤΗΝ ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΑΝΑΤΡΟΠΗ ΤΟΥ ΚΑΠΙΤΑΛΙΣΤΙΚΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ**

# ΓΚΟΛΦ: ΟΤΙ ΚΑΤΑΣΤΡΕΦΕΙ, ΔΕΝ ΕΙΝΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΗ



1. Τα γήπεδα γκολφ και ο τουρισμός του γκολφ αποτελούν μέρος ενός ολόκληρου «αναπτυξιακού» πακέτου, το οποίο περιλαμβάνει τεράστιες ενεργειακές και συγκοινωνιακές υποδομές (φράγματα και μονάδες αφαλάτωσης, αεροδρόμια, μαρίνες και λιμάνια, δρόμους και γέφυρες), εγκαταστάσεις μαζικού τουρισμού (υπερπολυτελείς κατοικίες, μονάδες ψυχαγωγίας, βιομηχανικά πάρκα και πολυθεματικές τουριστικές ζώνες), καθώς επίσης και εισαγόμενης μορφής γεωργία και κηπουρική (αποτελούμενη από ξενικά δέντρα, εξωτικά λουλούδια και τεράστιες εκτάσεις χορτοτάπητα).

2. Στην καρδιά της βιομηχανίας του γκολφ βρίσκεται μια βιομηχανία εκατοντάδων εκατομμυρίων, η οποία συναποτελείται από ντόπιες εταιρείες και πολυεθνικές επιχειρήσεις. Η βιομηχανία αυτή συμπεριλαμβάνει τις εταιρείες ανάπτυξης γης, τις κατασκευαστικές κοινοπραξίες και τις οικοδομικές εργολαβίες, τις υπηρεσίες παροχής τεχνικής καθοδήγησης, τις αεροπορικές και ναυτιλιακές εταιρείες, τις αλυσίδες υπερπολυτελών ξενοδοχείων, τις εταιρείες διαφήμισης και δημοσίων σχέσεων, καθώς επίσης και τα χρηματοοικονομικά ιδρύματα και κυρίως τις τράπεζες. Στη βιομηχανία αυτή δεν έχουν καμία απολύτως θέση οι απλοί άνθρωποι ή / και οι τοπικές κοινότητες, με μόνη

εξαίρεση το κατώτατο στάδιο για την παραγωγή κέρδους, το οποίο δεν είναι άλλο από την παροχή χαμηλόμισθης εργασίας, έτσι ώστε το γρανάζι της μηχανής να μπορεί να παράγει υπεραξία για τους «επενδυτές» (κοινώς τα αφεντικά). Η μετατροπή του αθλήματος του γκολφ σε ένα εμπορεύσιμο αγαθό πολυτελείας έχει οδηγήσει σε εκτεταμένη κερδοσκοπία και καταστροφικές πρακτικές, οι συνέπειες των οποίων είναι δυσβάστακτες τόσο για τις τοπικές κοινότητες, όσο και για το φυσικό περιβάλλον. Σε πολλές χώρες, τα τεράστια γήπεδα γκολφ και τα πολυτελή τουριστικά θέρετρα στην πραγματικότητα αποτελούν ένα ανεπανόρθωτο πλήγμα στην τοπική κοινωνία και την τοπική οικονομία. Αυτό το υπερπολυτελές πλέον άθλημα και η μαζική βιομηχανία που το στηρίζει θεωρούνται ως ένας από τους τουριστικούς τομείς με τον υψηλότερο κίνδυνο επενδύσεων, λόγω της ανεξέλεγκτης κερδοσκοπίας που τον χαρακτηρίζει. Το μεγαλύτερο μέρος του ξένου συναλλάγματος που παράγεται από τα γήπεδα γκολφ και τον τουρισμό του γκολφ δεν μένει στην τοπική οικονομία. Τα οφέλη που θα παραμείνουν αποκομίζονται από μερικούς μεγάλους επιχειρηματίες και τους πολιτικούς προστάτες τους, δηλαδή από την οικονομική και πολιτική ελίτ.

3. Το «πράσινο» πακέτο του τουρισμού γκολφ



μπορεί να συγκριθεί με το πακέτο της «πράσινης επανάστασης» (“green revolution”) στον τομέα της γεωργίας, η οποία σημειώθηκε στις δεκαετίες του 1950-60 και στηρίχτηκε αποκλειστικά σε μερικά όχι και τόσο «πράσινα» προϊόντα, δηλαδή τα επικίνδυνα τοξικά των αγροχημικών επιχειρήσεων (π.χ. βιομηχανικής παραγωγής λιπάσματα, ζιζανιοκτόνα, εντομοκτόνα, μυκητοκτόνα και αποφυλλωτικά). Στην πραγματικότητα, τα γήπεδα γκολφ αποτελούν άλλη μια μορφή μονοκαλλιέργειας (monoculture), στην οποία κυριαρχούν τα ξενικά δέντρα, τα εξωτικά λουλούδια και οι τεράστιες εκτάσεις από γρασίδι, τα χημικά λιπάσματα και τα τοξικά παρασιτοκτόνα, καθώς επίσης και τα ενεργοβόρα μηχανήματα, τα οποία είναι όλα εισαγόμενα, αντικαθιστούν την ντόπια βιοποικιλότητα και οδηγούν άμεσα στην καταστροφή των φυσικών οικοσυστημάτων και στην εξαφάνιση της άγριας ζωής. Αυτού του είδους το -κυριολεκτικά- τεχνητό περιβάλλον (artificial environment) επιφέρει έντονες πιέσεις και ελλείψεις στα τοπικά συστήματα ύδρευσης και άρδευσης, ακριβώς γιατί συντηρείται μέσω της προμήθειας τεράστιων ποσοτήτων νερού, ενώ παράλληλα συνεπάγεται ακόμη πιο έντονες πιέσεις και υποβάθμιση του εδάφους, πολύ απλά γιατί καταλαμβάνει τεράστιες εκτάσεις γης. Την ίδια στιγμή, το τεχνητό αυτό περιβάλλον είναι εξαιρετικά ευάλωτο σε ασθένειες και ζιζάνια. Έτσι, ακριβώς όπως και η όχι τόσο «πράσινη επανάσταση» στον τομέα της συμβατικής γεωργίας, η οποία στηρίζεται αποκλειστικά στην αγροχημική βιομηχανία και πλέον καταρρέει από τη μία χώρα στην άλλη, ο δρόμος προς τον «πράσινο τουρισμό» του γκολφ είναι επίσης γεμάτος με οικολογικά εμπόδια. Ουσιαστικά, ο υποτιθέμενος «πράσινος τουρισμός του γκολφ» (“green golf tourism,”) δεν είναι τίποτα άλλο παρά μόνο ένα ακόμη είδος «πράσινου επιχειρηματικού ξεπλύματος» (“corporate greenwashing”). Οι περιβαλλοντικές επιπτώσεις περιλαμβάνουν εξάντληση του νερού και την τοξική μόλυνση του εδάφους, υπερεκμετάλλευση των υπόγειων και επιφανειακών υδάτων, κατασκευή ενεργοβόρων μονάδων αφαλάτωσης και αύξηση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου και της ατμοσφαιρικής ρύπανσης. Αυτά με τη σειρά τους οδηγούν σε προβλήματα υγείας για τις τοπικές κοινότητες, στην υποβάθμιση της ποιότητας ζωής των απλών ανθρώπων, στην καταστροφή των οικοσυστημάτων και στη μείωση της βιοποικιλότητας.

4. Πέρα από τις περιβαλλοντικές επιπτώσεις, τα γήπεδα γκολφ και τα τουριστικά θέρετρα συχνά οδηγούν στην αρπαγή και την υποβάθμιση της γεωργικής και δασικής γης, εκτοπίζοντας έτσι τις τοπικές κοινότητες και αποδιαιρώνοντας την τοπική κοινωνία. Σε αρκετές περιπτώσεις, οι υποστηρικτές

τέτοιων έργων μετατρέπονται σε θιασώτες της παραβίασης των δικαιωμάτων και των ελευθεριών μας, καθώς λόγω της οικονομικής και πολιτικής δύναμης που απολαμβάνουν χρησιμοποιούν παράνομες μεθόδους εκφοβισμού για να ανακόψουν οποιαδήποτε αντίσταση προβάλλεται προς τα σχέδια τους, όπως δικαστικές απειλές ή κατασταλτικές επιχειρήσεις που στρέφονται εναντίον περιβαλλοντικών δράσεων και κοινωνικών αγώνων.

5. Η βιομηχανία του γκολφ προωθεί επιθετικά ένα ελιπίστικο μοντέλο ανάπτυξης και ένα υπερπολυτελές τρόπο ζωής, φαινόμενα τα οποία όχι μόνο δεν συνδέονται με την κοινωνικό-οικονομική πραγματικότητα του τόπου μας, αλλά καταργούν τις έννοιες του ελεύθερου, ανοικτού και δημόσιου χώρου πρασίνου. Αυτό είναι περισσότερο από εμφανές όταν μιλούμε για περιοχές προστασίας της φύσης και της άγριας ζωής, όπως τα δάση και οι παραλίες μας. Η κατάργηση του ελευθεριακού και αυτόνομου τρόπου ζωής, όπως για παράδειγμα η ελεύθερη χρήση μίας δημόσιας παραλίας, αποτελεί επίσης μια μορφή εκμετάλλευσης και υποταγής στα επιχειρηματικά σχέδια των μεγάλων developers και στον πολυτελή τρόπο ζωής των πλούσιων γκολφέρ που επιβάλλουν την κερδοσκοπία και τις αυταπάτες τους σε ολόκληρο το κοινωνικό σύνολο, τόσο μέσω της υποτιθέμενης «αύξησης των θέσεων εργασίας», όσο και της φαινομενικής «απόλαυσης του αθλητικού θεάματος και του τουριστικού προϊόντος». Συνεπώς, τα γήπεδα γκολφ και ο τουρισμός του γκολφ δεν παραβιάζουν απλά τα κοινωνικά και περιβαλλοντικά μας δικαιώματα, αλλά ουσιαστικά αλλοτριώνουν και καταργούν τις ελευθερίες μας.

#### Συσπείρωση Ατάκτων



**NO GOLF @ LIMNI AREA  
SAVE THE TURTLES**



Το θέμα δεν είναι απλά και μόνο οι χελώνες, ή οι αμμόλοφοι και οι παραλίες που θυσιάζονται συνεχώς στο βωμό του κέρδους από τους λίγους και «εκλεκτούς». Το θέμα δεν είναι απλά και μόνο ο Σιακόλας. Το θέμα είναι ότι γινόμαστε καθημερινά μάρτυρες σε μια συνεχή διαδικασία καταπάτησης των δικαιωμάτων μας, παρά την υφιστάμενη νομοθεσία, απλά και μόνο για την προώθηση των φιλόδοξων σχεδίων κάποιων Κύπριων μεγαλοεπιχειρηματιών.

Η περιοχή Πόλις-Γιαλιά:

Συγκαταλέγεται στους Τόπους Κοινοτικής Σημασίας και γι' αυτό τυγχάνει προστασίας από σχετικές ευρωπαϊκές οδηγίες με τη διαχείριση της να καθορίζεται σε αυτές.

Στόχος της διατήρησης της περιοχής είναι η προστασία των θαλάσσιων χελωνών (καρέτα-καρέτα και πράσινη χελώνα) και των σημαντικών οικότοπων που περιλαμβάνουν αμμόλοφους, το ενδημικό φυτό Μαλκόλμια και το θαλάσσιο οικότοπο της Ποσειδωνίας.

Πριν από δύο εβδομάδες, μπουλντόζες άρχισαν να ισοπεδώνουν τους αμμόλοφους, συνεχίζοντας το καταστροφικό έργο προηγούμενων επεμβάσεων του 2009 και 2012, καθώς η περιοχή «περιλαμβάνεται» στα σχέδια «ανάπτυξης» της εταιρείας Cyprus Limni Resorts & Golfcourses PLC.

Το χρονικό:

Τον Σεπτέμβριο του 2006, η εταιρεία έλαβε το όνομα Cyprus Limni Resorts & Golfcourses PLC, αφού του

εξασφάλισε τις σχετικές εγκρίσεις του Τμήματος Πολεοδομίας και Οικήσεως για τη δημιουργία δύο γηπέδων γκολφ που περιλαμβάνονται σε σχετικό Master Plan, το οποίο περιλαμβάνει μεταξύ άλλων «δύο λέσχες γκολφ, διεθνές ξενοδοχείο 5 αστέρων, spa, οικιστικές μονάδες (επαύλειες, σπίτια, διαμερίσματα) καφεστιατόρια, καταστήματα, αθλητικές εγκαταστάσεις και άλλες συναφείς αναπτύξεις».

Η υποχρεωτική Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων στο Περιβάλλον εξετάστηκε από την Περιβαλλοντική Αρχή τον Φεβρουάριο του 2013, η οποία έδωσε μια αρνητική γνωμάτευση, θεωρώντας ότι η συγκεκριμένη ανάπτυξη και η ανέγερση τόσο μεγάλων κτιριακών συγκροτημάτων δεν πρέπει να προχωρήσει.

Η εν λόγω εταιρεία, απείλησε ότι αν δεν της δοθεί θετική απάντηση σε όλα όσα ζητά θα ακυρώσει την εν λόγω ανάπτυξη, με σκοπό να ξεσηκώσει κοινότητες της περιοχής εναντίον όσων διαφωνούν!

Ο τότε Υπουργός Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος κατέθεσε εκτάκτως πρόταση στο Υπουργικό Συμβούλιο, όπου και πέτυχε τροποποίηση της αρχικής απόφασης, έτσι ώστε να δοθεί παρέκκλιση για ανάπτυξη γηπέδου γκολφ και άλλων συναφών αναπτύξεων εντός της περιοχής προστασίας «Φύση 2000» στην περιοχή της Λίμνης, στην Πόλη Χρυσοχούς.

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή έχει ζητήσει εξηγήσεις από την Κυπριακή Δημοκρατία για το θέμα αυτό, αλλά ακόμη να λάβει οποιαδήποτε απάντηση.



Δηλαδή, παρά το γεγονός ότι η περιοχή θα έπρεπε να προστατεύεται από την Κυπριακή και την Ευρωπαϊκή νομοθεσία, ακόμη και από διεθνείς συμβάσεις, και παρά το γεγονός ότι η Περιβαλλοντική Αρχή εξέδωσε αρνητική γνώμη, οι «εκλεκτοί» μεγαλοοικητές αυτού του τόπου συνεχίζουν να κόβουν και να ράβουν τη γη και τη θάλασσα στα μέτρα της τσέπης και των λογαριασμών τους.

Αρνούμε να δεχτούμε την καταπάτηση των κοινωνικών και περιβαλλοντικών δικαιωμάτων και ελευθεριών μας στις τελευταίες περιοχές προστασίας της άγριας φύσης αυτού του νησιού. Αρνούμε να δεχτούμε την καταπάτηση των δικαιωμάτων και των ελευθεριών των χελωνών να γεννοβολούν στις παραλίες όπου γεννήθηκαν. Αρνούμε να δεχτούμε τη συνεχή καταπάτηση των δικαιωμάτων και των ελευθεριών μας από όσους κυβερνούν. Αρνούμε να ανεχτούμε την οικονομική κρίση ως συνεχές πρόσχημα για την τσιμεντοποιημένη και χορτοταπητοποιημένη σας ανάπτυξη.

πρωτοβουλία ” **ΟΧΙ στην καταστροφή της περιοχής “Λίμνη” στην Πάφο – SAVE the Turtles”**



Ο χειρότερος αγράμματος είναι ο πολιτικά αγράμματος. Δεν ακούει τίποτα, δεν βλέπει τίποτα, δε μετέχει στην πολιτική ζωή. Δε δείχνει να γνωρίζει ότι το κόστος διαβίωσης, η τιμή των φασολιών, του αλευριού, του ενοικίου, των φαρμάκων, όλα βασίζονται σε πολιτικές αποφάσεις. Νιώθει ακόμη και περήφανος για την πολιτική του αμορφωσιά, φουσκώνει το στήθος και λέει πως μισεί την πολιτική. Δε γνωρίζει, ο ηλίθιος, πως απ' την έλλειψη συμμετοχής του στα κοινά προέρχεται η ύπαρξη της πόρνης, το παρατημένο παιδί, ο κλέφτης και, χειρότερα απ' όλα, οι διεφθαρμένοι αξιωματούχοι, οι λακέδες των εκμεταλλευτριών πολυεθνικών εταιρειών.

Μπέρτολτ Μπρεχτ

UNITED NATIONS CYPRUS - KEEPING "PEACE" SINCE 1964



\* NO COMMENT CYPRUS [ [occupybufferzone.info](http://occupybufferzone.info) ]

## ΚΑΤΑΛΗΨΗ

# ΝΕΚΡΑΣ ΖΩΝΗΣ

Από τα τέλη της δεκαετίας του 2000 κυρίως, έχει υπάρξει μια αλλαγή όσο αφορά την κατανόηση και τις πρακτικές των τρόπων αντίστασης και αγώνα. Οι παραδοσιακές μέθοδοι διαμαρτυρίας άρχισαν να είναι άνευ σημασίας ως προς την αντιμετώπιση των πολύπλοκων πραγματικοτήτων του σύγχρονου κόσμου. Ο μέχρι τότε λόγος, ο οποίος αφορούσε αποκλειστικά τα αφεντικά, τα μέσα παραγωγής και την αποξένωση στη διαδικασία παραγωγής και επικεντρωνόταν μόνο στην ανάπτυξη στρατηγικών σε σχέση με αυτά τα θέματα, δεν παρείχε γερές βάσεις για αντίσταση ενάντια στο σύστημα. Τον σύγχρονο κόσμο αφορούν οι οικολογικές καταστροφές, οι κρίσεις υγείας· είναι ένας κόσμος που τον κυβερνούν όχι οι κυβερνήσεις, αλλά οι τράπεζες και οι διεφθαρμένοι πελάτες τους ένας κόσμος όπου οι άνθρωποι χειραγωγούνται με ηρωικές αφηγήσεις, εγκλωβίζονται σε μία μάταιη αναζήτηση για ικανοποίηση μέσα από την κατανάλωση προϊόντων και έχουν γίνει σκλάβοι της ύλης. Σήμερα μιλάμε για μια άλλη μορφή αποξένωσης, την αποξένωση από τη φύση, από τον εαυτό, από την ίδια τη ζωή. Σήμερα, έχουμε να αντιμετωπίσουμε λιγότερο τα εργασιακά ζητήματα και περισσότερο τα ζητήματα γύρω από τη ζωή και πως η κάθε σφαίρα της ζωής σχετίζεται με τον ένα ή με τον άλλο τρόπο με το θέμα της διαρκούς κοινωνικής αναταραχής. Αναπόφευκτα, οι μορφές δράσης άρχισαν να μετακινούνται έξω από οργανισμούς, εγκαθιδρυμένες δομές και πολιτικά κόμματα. Οι δομικές αλλαγές που έχουν γίνει στους τρόπους επικοινωνίας προώθησαν τη δημιουργία παγκόσμιων κοινοτήτων και διέδωσαν την κοινωνική αναταραχή σε σημείο που παλιότερα ήταν αδιανόητο. Το 2011, το κίνημα occupy, σηματοδότησε αυτή τη μεταμόρφωση όσον αφορά την πολιτική αντίσταση.

Έφερε τα πάνω κάτω στην πολιτική θεωρία και έθεσε υπό αμφισβήτηση τις διάφορες ιδεολογίες. Η πολιτική δράση ενσωματώθηκε στον τρόπο ζωής. Ήταν μια ένδειξη ότι η πολιτική βούληση υπερβαίνει τις εκλογικές διαδικασίες, τις πορείες και τα μανιφέστα και ότι πλέον αναλαμβάνει δράση με σταθερό βήμα για αυτά που απαιτούνται, αγκαλιάζοντας εναλλακτικούς τρόπους ζωής, για τη φυσική άσκηση των επιθυμιών και αποκαλύπτοντας όλα τα είδη των εγγενών σχέσεων που επηρεάζουν τις ζωές μας και ούτω καθεξής. Υπάρχουν πολλά αναπάντητα θεωρητικά ερωτήματα σχετικά με το κίνημα Occupy, αλλά σήμερα γνωρίζουμε ότι τίποτα δεν θα είναι ποτέ ξανά το ίδιο.

Οι παγκόσμιες τάσεις φτάνουν στην Κύπρο κάποια χρόνια αργότερα, εκτός βέβαια από τις καταναλωτικές τάσεις. Υπήρξε όμως μια εξαιρετική πριν από 2 χρόνια, την μέρα που είχε ξεκινήσει το OWS. Απαντώντας στο παγκόσμιο κάλεσμα για κατάληψη πλατειών, άνθρωποι και από τις δύο πλευρές της Κύπρου ξεκίνησαν αυτό που ονομάσαμε Occupy Buffer Zone. Παρά τις ομοιότητες με το παγκόσμιο κίνημα Occupy σε σχέση με τη σύνθεση και τη μορφή του, το OBZ είχε μια μοναδικότητα: ήταν επίσης ένα αντί-συνοριακό κίνημα, το οποίο δραστηριοποιείται στα σύνορα. Ένα από τα κύρια συνθήματα του OBZ είναι αυτεξήγητο, τόσο σε σχέση με τη φύση του παγκόσμιου κινήματος Occupy, όσο και σε σχέση με το κυπριακό πλαίσιο ειδικότερα: Ζούμε τη λύση. Η θεωρητική συζήτηση για το Occupy συχνά αναφέρεται στο ρόλο του ως προς τη δημιουργία νησιών ουτοπίας.\* Η οδός Λήδρας/Lokmaci και η νεκρή ζώνη έζησαν για 7 μήνες την προσπάθεια της εμπειρίας για το πώς θα ήταν η ζωή σε ένα μη διαιρεμένο νησί. Βάση [των καταληψιών] ήταν το επιχείρημα «αντί να

\*Σημ. μφρ.: (στα αγγλικά, "islands of utopias") η έννοια του νησιού είναι πολύ σημαντική στις ουτοπικές σπουδές, αφού τα νησιά θεωρούνται ιδανικοί τόποι ουτοπίας.



16/10/2013 - Peaceful Turkish Cypriot and Greek Cypriot protesters who have their island divided in two for nearly 40 years now, try to play volleyball and dance in the Buffer-Zone. The United Nations ("Peace Keepers") throw them out violently. What is there message? What are we suppose to think?



περιμένουμε αγωνιωδώς την πολιτική ελίτ να λύσει το Κυπριακό πρόβλημα μία μέρα, γιατί να μην μετατρέψουμε το αίτημά μας σε πράξη».

Με το πέρασμα του χρόνου, η κατάληψη έγινε πέρα από χώρος διαμονής και ένας χώρος δημιουργίας, ένας χώρος που θα μπορούσε να δημιουργήσει μια κοινή υπό-κουλτούρα. Διαιρεμένη για 39 χρόνια, η καινούρια γενιά βασιζόταν μόνο σε αφηγήσεις για το «άλλο». Η κατάληψη δεν ήταν μόνο μια μορφή διαμαρτυρίας: πρόσφερε επίσης έδαφος επαναπροσδιορισμού της έννοιας του «άλλου», καθώς και αμφισβήτησης των συνόρων που εδραιώθηκαν στα μυαλά μας. Είναι σημαντικό να σημειωθεί ότι ως μορφή διαμαρτυρίας, έφερε μια εντελώς καινούρια προοπτική στο κυπριακό πλαίσιο. Ξέφυγε από τα πλαίσια σπασμωδικών αντιδράσεων ενάντια σε ανεπιθύμητες πολιτικές· επισήμανε και σύνδεσε τα σημεία μεταξύ των διάφορων δυναμικών που δεν είχαν επισημανθεί προηγουμένως, επέτρεψε στους ανθρώπους και από τις δύο πλευρές να δράσουν, να αντιδράσουν και να παράξουν από κοινού και με συνέπεια με το να έχουν ορατότητα ανά πάσα στιγμή για 7 μήνες, ανάδειξαν την αποφασιστικότητα της νέας γενιάς που συχνά θεωρείται ότι είναι «απολιτική». Παρ' όλα αυτά, το ΟΒΖ απείχε πολύ από την τελειότητα. Υπήρχαν πολλές εσωτερικές συγκρούσεις, οι οποίες προέρχονταν κυρίως από το ερώτημα κατά πόσο το ΟΒΖ ήταν ένα μέσο άσκησης επιρροών στον κόσμο ή απλά μια κατάληψη.

Το κίνητρο για την έναρξη του ΟΒΖ ήταν το όραμα για μακροπρόθεσμες επιδράσεις, οι οποίες θα ξεπερνούσαν την ίδια την κατάληψη, καλλιεργώντας στο ευρύτερο κοινό την αντίληψη της αλληλεγγύης και την αίσθηση της κοινότητας. Μια τέτοια κατανόηση προϋπόθετε μια προσέγγιση χωρίς αποκλεισμούς και η ειρωνία είναι ότι αυτό υπήρξε καταστροφικός παράγοντας για το κίνημα. Με τον καιρό, υπήρξε μια ανισορροπία όσον αφορά τον αριθμό μεταξύ των ομάδων που επιδίωκαν το αρχικό ιδανικό του ΟΒΖ και

εκείνων που προσπαθούσαν να ασκήσουν ένα είδος εξουσίας στο χώρο, μέσα από τη στάση τους ενάντια στις λεγόμενες αρχές. Υπήρξε πόλωση μεταξύ εκείνων που διάμεναν στην κατάληψη και όσων εργάζονταν έξω από αυτή, με αποτέλεσμα τη διατάραξη της διαδικασίας λήψης αποφάσεων, λόγω έλλειψης ενός κοινού οράματος. Δεν πέρασε πολύς καιρός μέχρι τα προβλήματα να γίνουν προσωπικά, κάτι που στο τέλος είχε αρνητικό αντίκτυπο όσον αφορά τα κίνητρα των ανθρώπων, όπως και στον τρόπο που η κοινή γνώμη προσέγγιζε το κίνημα. Αυτές οι δυναμικές όμως δεν διαφέρουν από τα άλλα παραδείγματα των διάφορων Occupy κινήματων και σήμερα γνωρίζουμε ότι εκείνη ήταν μόνο μια αρχή. Γνωρίζουμε πως ουτοπίες δεν υπάρχουν, καθώς δεν υπάρχει απόλυτη αρμονία στις κοινωνίες. Βρισκόμαστε σε μια νέα εποχή ενός νέου είδους πολιτικής αντίστασης και υπάρχουν πολλά ακόμα να μάθουμε στην πορεία. Το δεύτερο εξάμηνο του 2013 ειδικότερα, μας αποκάλυψε ότι το κίνημα Occupy βρίσκεται πια σε μια νέα φάση, τόσο παγκόσμια, όσο και στην Κύπρο. Μετά από ένα χρόνο αποκεντρωμένης δράσης, υπάρχει ακόμα πολλή δουλειά να γίνει σε θέματα υποδομών, όπως επικοινωνιακές στρατηγικές, συγχρονισμός παγκόσμιων δράσεων και θέσπιση τακτικών που θα διαδώσουν αυτή τη νέα κουλτούρα αντίστασης σε όλες τις σφαίρες της δημόσιας ζωής και θα κινητοποιήσουν εκείνους που δεν έχουν ακόμα κινητοποιηθεί. Έχοντας αρκετό χρόνο για προβληματισμό γύρω από τα λάθη που έγιναν, και ανάκαμψη από τις συγκρούσεις της μαθησιακής διαδικασίας, το ΟΒΖ αναγεννάται με ένα πιο ξεκάθαρο όραμα και πιο δυνατές παγκόσμιες διασυνδέσεις. Εδώ ξεκινά το επόμενο κεφάλαιο.

Μια ακτιβίστρια του ΟΒΖ

\* Οι απόψεις που εκφράζονται εδώ είναι προσωπικές μου σκέψεις και δεν αντιπροσωπεύουν απαραίτητα το ΟΒΖ.



# Από όργανο της κυβερνητικής πολιτικής σε αυτοδιαχειριζόμενη εστία αντίστασης

γράφει ο Μέητριξ

Η Ελληνική Ραδιο Τηλεόραση αποτελεί αναμφίβολα ένα σημαντικό κομμάτι της ιστορίας της Ελλάδας. Από τις απαρχές της μέχρι και σήμερα, συνεχίζει να εκπέμπει χωρίς διακοπή με μόνη εξαίρεση την περίοδο της γερμανικής Κατοχής. Ασχέτως της χρήσης της κατά καιρούς ως όργανο μετάδοσης των θέσεων της εκάστοτε κυβέρνησης και των όποιων συμφερόντων βρίσκονταν πίσω από αυτή, κατάφερε να συνδεθεί με την ιστορία, τους αγώνες, τις ελπίδες, τη συλλογική συνείδηση του λαού της Ελλάδας. Τις περιόδους που είτε δεν λειτουργούσε, είτε ήταν «στο γύψο» (67-74) αντικατόπτριζε την σοβαρή παρακμή, καταπίεση, «θάνατο» του λαού της Ελλάδας. Σήμερα, στους καιρούς της μνημονιακής εξαθλίωσης, του σχεδιαζόμενου και συνεχώς προωθούμενου θανάτου του ελληνικού λαού ως συλλογική συνείδηση με ιστορική και ταξική μνήμη αλλά και της φυσικής εξόντωσης (αυτοκτονίες και προσεχώς θάνατοι από κρύο-άστεγοι, πείνα, επιδημίες λόγω εξαθλίωσης), για μια ακόμη φορά επιχειρείται η διάλυση- ξεπούλημα της ΕΡΤ, αντικαθιστάμενη με το έκτρωμα που ονομάζεται «ΝΕΡΙΤ» (που τα βρίσκουν, ρε \*\*\*).

Δικαιολογία (και λόγος...) τα μνημόνια, που προωθούν την διάλυση κάθε εργασιακού δικαιώματος και κεκτημένων αιματηρών αγώνων. Για το συγκεκριμένο «μέτρο», όμως, υπάρχει ένας λόγος περισσότερο, και μάλλον πιο σημαντικός.

Η κυβέρνηση του ακροδεξιού Σαμαρά, όπως κάθε ακροδεξιός, δουλεύει και «παίζει» με σύμβολα. Οι ακροδεξιοί ξέρουν τη σημασία που (δυστυχώς?) έχουν τα σύμβολα για την κοινή γνώμη και την ανύψωση ή τη διάλυση του ηθικού του λαού. Επόμενο ήταν, λοιπόν, ο Σαμαράς όχι μόνο να προσπαθήσει να κτυπήσει τα κεκτημένα των εργαζόμενων της ΕΡΤ, όχι μόνο να απολύσει, αλλά και να κτυπήσει τον ίδιο τον συμβολισμό της. Εξ ου και καμία άλλη δημόσια υπηρεσία (πλην όσων είναι προς ιδιωτικοποίηση) δεν εδέχθηκε το πλήγμα της ΕΡΤ, δεν αναγκάστηκε να κλείσει, να εξουδετερωθεί, «απλά» εδέχθηκαν μεγάλα πλήγματα οι εργαζόμενοι σε αυτές. Η ΕΡΤ, όμως, έχει ακριβώς αυτή τη θέση στο συμβολισμό που αναγνωρίζει ο ελληνικός λαός και στη συλλογική του μνήμη, που δεν έχει πχ το «εκπαιδευτικό» σύστημα ή η ΕΥΔΑΠ ή η ΔΕΗ. Εξ ου και θέλουν να «τελειώνουν» μαζί της, όπως θέλουν



να τελειώνουν με την ταξική συνείδηση του λαού, ο οποίος θα νοιώσει πλέον ακόμη περισσότερο ηττημένος, αποκομμένος από την αγωνιστική, ταξική ιστορία και θα αφηθεί έρμαιο της μοίρας που του επιφυλάσσουν.

Οι εργαζόμενοι της ΕΡΤ, όμως (τουλάχιστο μια μεγάλη μερίδα τους), μη αποκομμένοι, όπως έδειξαν, από την αγωνιστική και ταξική ιστορία του τόπου, αποφάσισαν να αντισταθούν. Από τις 11 Ιούνη, όταν ανακοινώθηκε η απόφαση με (κυβερνητική) πράξη νομοθετικού περιεχομένου (σημ. κατάφωρη παραβίαση ακόμη και του ίδιου του αστικού συντάγματος που προβλέπει διάκριση εξουσιών, αφού η κυβέρνηση ουσιαστικά έβγαλε νόμο) και αφού οι εργαζόμενοι αποφάσισαν να αντισταθούν, η αλληλεγγύη της ελληνικής κοινωνίας υπήρξε τεράστια, συνεχής, πρωτοφανής, συγκλονιστική. Χρηματοδοτούμενοι αποκλειστικά από τα απεργιακά ταμεία στα οποία συνεισέφερε αδρά όλος ο ελληνικός λαός ακόμη και σε αυτές τις δύσκολες εποχές, η ΕΡΤ κατάφερε να σταθεί στα πόδια της και όχι μόνο να συνεχίσει να μεταδίδει, αλλά απελευθερωμένη πλέον από την κυβερνητική λογοκρισία που υπήρχε ενόσω ήταν όργανο του κράτους, έγινε πραγματικά η φωνή του λαού, παράγοντας αξιόλογη δημοσιογραφία και έργο. «Κρυμμένα» ντοκιμαντέρ, συνεντεύξεις με τους απόκληρους αυτής της κοινωνίας και τους υποστηρικτές τους, πολιτικές αναλύσεις με πραγματική ειλικρίνεια και περιεχόμενο, γενικά σωστή δημοσιογραφία.

Πέρα από το αξιόλογο έργο, το αυτοδιαχειριζόμενο εγχείρημα της ΕΡΤ έχει να δείξει και την άμεση δημοκρατία με βάση την οποία λειτουργούσε, κάτι που αποδεικνύει ότι ΝΑΙ, η άμεση δημοκρατία μπορεί



όχι μόνο να δουλέψει, αλλά και να φέρει αξιόλογα αποτελέσματα όταν υπάρχει η κατάλληλη κοινωνική υποστήριξη και συνειδητοποίηση των ατόμων που συμμετέχουν.

Με λίγα λόγια, η κυβέρνηση δεν κατάφερε να σβήσει το σύμβολο της ΕΡΤ, αλλά αντίθετα να το επανανοηματοδοτήσει και να το ενισχύσει.

Σε μια απελπισμένη κίνηση μιας ακροδεξιάς κυβέρνησης που όπως όλοι οι ακροδεξιοί ξέρει μόνο να κτυπά στα τυφλά, αποφάσισε να χρησιμοποιήσει το έσχατο όπλο κάθε εξουσίας, την πεμππουσία της έννοιας εξουσία και κράτος: Το μονοπώλιο της βίας (Βέμππερ). Ωμή βία, εισβολή των ΜΑΤ στο ραδιομέγαρο ξημερώματα της Πέμπτης 7 Νοέμβρη. Μέχρι την τελευταία στιγμή, οι εργαζόμενοι μετέδιδαν πρόγραμμα, τελειώνοντας, λίγο πριν την «εκκαθάριση» από τα ΜΑΤ, με τη φράση της εαμικής Αντίστασης: «ψυχή βαθιά»...

Πριν το τέλος της ίδιας μέρας, οι εργαζόμενοι μετέδιδαν πρόγραμμα έξω από το Ραδιομέγαρο, αφηλώντας το κρύο και τα ΜΑΤ που βρίσκονταν ακριβώς από πίσω τους, μαζί με χιλιάδες αλληλέγγυους που είχαν μαζευτεί έξω και γύρω από το Ραδιομέγαρο. Αυτό επαναλήφθηκε πολλές φορές τις επόμενες ημέρες, ενώ τα υπόλοιπα πρώην κρατικά δημόσια κανάλια (ΕΡΤ 3, ΕΡΑ) συνέχιζαν τη μετάδοση από τον σταθμό της Θεσσαλονίκης και το Διαδίκτυο. Ένα εκατομμύριο διακόσιες πενήντα χιλιάδες κόσμος παρακολούθησε ΕΡΤ εκείνη τη νύχτα, δείχνοντας ξεκάθαρα ότι η ΕΡΤ θα παραμείνει, οι ελπίδες και οι αντιστάσεις του ελληνικού λαού θα παραμείνουν, ο αγώνας ενάντια στα μνημόνια και τη χούντα του «δημοκρατικού» μνημονιακού καπιταλιστικού-νεοφιλελεύθερου τόξου της εξαθλίωσης συνεχίζεται απτόητος.

Λίγες μέρες μετά, στις 17 Νοέμβρη, ανήμερα του Πολυτεχνείου, παρά τις απειλές των μπάτσων για καταστολή αν επιχειρηθεί μετάδοση από το Πολυτεχνείο, οι φοιτητικοί σύλλογοι και οι σύλλογοι διοικητικών υπαλλήλων του Πολυτεχνείου οι οποίοι είχαν προχωρήσει στην κατάληψη του Πολυτεχνείου, υποστήριξαν τη μετάδοση προγράμματος από εκεί από τους εργαζόμενους της ΕΡΤ, δείχνοντας έτσι ότι 40 χρόνια μετά, το πνεύμα της αντίστασης είναι εδώ. Αυτό το πνεύμα (ας ελπίσουμε) σύντομα να οδηγήσει στην τελειωτική απαλλαγή από τα μνημόνια, τον νεοφιλελευθερισμό, την εξαθλίωση, την αστική «δημοκρατική» δουλεία και τις νέες χούντες που μας επιφυλάσσουν.



## Νάντη Γαλλία: Αγώνας ενάντια στο αεροδρόμιο και τον κόσμο του

γράφει ο frodo

Ένας αγώνας που διαρκεί για χρόνια ενάντια στην κατασκευή ενός δεύτερου αεροδρομίου στη Νάντη, ενάντια στην καταστροφή γεωργικής γης για το κέρδος, ενάντια στην πολυεθνική Vinci, ενάντια στο καπιταλισμό και τον κόσμο του.

### Ιστορικό

Κοντά στη Νάντη στη Γαλλία βρίσκεται ένα νέο "Γαλατικό" χωριό και φέρει το όνομα Notre Dames Des Landes. Μια περιοχή γύρω στα 2000 εκτάρια αγροτικής γης και δάσους που εδώ και 40 χρόνια οι εκάστοτε κυβερνήσεις της Γαλλίας προσπαθούν να εκμεταλλευτούν και να "αναπτύξουν". Το σχέδιο είναι η κατασκευή ενός δεύτερου αεροδρομίου στην περιοχή της Νάντης για να εξυπηρετήσουν τα συμφέροντα της πολυεθνικής Vinci, μια εταιρεία φημισμένη για την καταστροφή γης.

Τα τελευταία χρόνια υπήρξαν διάφορες διαμαρτυρίες χωρίς όμως κάποια επιτυχία. Η ανάγκη για μια πιο ριζοσπαστική δράση δημιούργησε την πρώτη κατάληψη της περιοχής, τον Μάη του 2011. Για τους πολιτικούς και την Vinci η περιοχή ονομαζόταν "Ζώνη Ειδικής Ανάπτυξης" (Zone d'Aménagement Différé) και για τους ακτιβιστές "Ζώνη για Προστασία" (Zone A Défendre). Κάπως έτσι ξεκίνησε ένας τεράστιος αγώνας ακτιβιστών και αγρότων για να αποτρέψουν την τσιμεντοποίηση της περιοχής.

Μέχρι τον Οκτώβρη του 2012 μπορούσε κανείς να

πάει στην ZAD και να δει τις 30 καταλήψεις που απλώνονταν στα 2000 εκτάρια γης, να επισκεφτεί το φούρνο που έφτιαχναν οργανικό φαγητό, την ανεμογεννήτρια για ενέργεια, τα πολυάριθμα δεντρόσπιτα και να συμμετέχει στα διάφορα εργαστήρια αναρρίχησης, πλεξίματος, γεωργίας κλπ. Το σημαντικότερο ήταν ότι οι άνθρωποι αυτοί κρατούσαν την περιοχή ζωντανή και πρότασαν ένα άλλο μοντέλο διαβίωσης πέραν του καπιταλισμού και της κατανάλωσης.

Στις 16 Οκτωβρίου ξεκινά η επιχείρηση "Σέζαρ". Η ώρα 6 το πρωί πάνω από 1000 μπάτσοι έφτασαν στην περιοχή και κατέστρεψαν 7 καταλήψεις, με πρόφαση τα ναρκωτικά. Έκαψαν δεντρόσπιτα, συνέλαβαν ακτιβιστές και "προστάτεψαν" τη γη όπως είχε διατάξει η Vinci. Τότε δεν υπήρχε καμία προετοιμασία αντίδρασης των ακτιβιστών και παρά την αλληλεγγύη των κατοίκων σε πολλές περιοχές στη Γαλλία (έστειλαν χρήματα, ρούχα, φαγητό) τα στρουμφάκια και οι μπουλντόζες διέλυσαν σιγά-σιγά τα πάντα και το όνειρο φαινόταν ότι είχε τελειώσει. Δυστυχώς για τη κυβέρνηση και την εταιρεία αυτό ήταν μόνο η αρχή.

Στις 17 Νοεμβρίου ανακοινώνεται ανακατάληψη. Τα MME ξεκίνησαν την προπαγάνδα εναντίον των καταλήψεων, οι μπάτσοι προχώρησαν σε μερικές συλλήψεις για να δημιουργήσουν το κλίμα φόβου και δεν γίνεται καμία αναφορά στις 18 διαδηλώσεις στις



διάφορες πόλεις της Γαλλίας. Το πρωί, γύρω στις 9 στις 17 Νοέμβρη, ο κόσμος που είχε μαζεφτεί ήταν μερικές εκατοντάδες. Αριθμός καθόλου ενθαρρυντικός. Στις άλλες πόλεις τις Γαλλίας οι διαδηλώσεις είχαν παλμό και συμμετοχή.

Μπορεί να άργησαν λίγο όμως μέχρι τις 11 ο αριθμός στη ZAD έφτασε τους 40.000. Οι διαδηλωτές έφτασαν στην περιοχή με 400 τρακτέρ για να μπλοκάρουν τους δρόμους, με καμιόνια γεμάτα ξύλα και εργαλεία για να ξανακτίσουν τους κατεστραμένους καταυλισμούς των ακτιβιστών και μπόλικη διάθεση. Στα MME πανικός αφού δεν περιμέναν τέτοια συμμετοχή. Οι μπάτσοι απλά δεν τόλμησαν να πλησιάσουν το στρατό των "κλόουν" και στο τέλος της ημέρας είχαμε στη περιοχή μια κουζίνα, ένα μεγάλο κοινό χώρο και μικρά μικρά σπιτάκια για να μείνει ο κόσμος.

Για 2-3 μέρες στη ZAD επικρατούσε "ειρήνη". Οι μπάτσοι εκμεταλλεύτηκαν για ακόμη μια φορά την έλλειψη οργάνωσης και στις 6 το πρωί επιτέθηκαν στην κατάληψη Rosier και την διέλυσαν. Αυτή τη φορά, όμως, στις υπόλοιπες οργανώθηκαν καλύτερα. Τα τρακτέρ σχημάτισαν κλοιό προστασίας και ξεκίνησε το αντάρτικο. Χημικά οι μπάτσοι, μολώτοβ, ξύλα και πέτρες οι ακτιβιστές.

Σιγά-σιγά έφταναν οι ενισχύσεις από τα γύρω χωριά και την Νάντη και οι μπάτσοι αναγκάστηκαν να σκορπιστούν και στο τέλος να οπισθοχωρήσουν. Ήταν η πρώτη νίκη ενάντια στις δυνάμεις καταστολής και οι ακτιβιστές φρόντισαν να δημιουργήσουν οδοφράγματα με σταθερή και 24ωρη προστασία για να μην τους πιάσουν ποτέ ξανά εξ απροόπτου.

Την επόμενη μέρα οι μπάτσοι δοκίμασαν ξανά επίθεση αλλά οι 10.000 ακτιβιστές τους απώθησαν

ξαναστέλλοντας ένα ηχηρό μήνυμα στο "σοσιαλιστικό" κόμμα της κυβέρνησης Ολάντ και στη Vinci.

Το σύνθημα "Αντίσταση παντού. Ενάντια στο αεροδρόμιο και το κόσμο του".

### Το σήμερα και το μέλλον

Αφού πέρασε λίγο καιρός ανταρτοπόλεμου, πλέον η ZAD βρίσκεται σε περίοδο ανακωχής. Οι μπάτσοι δεν φυτρώνουν εκεί που δεν τους σπέρνουν και πλέον οι ακτιβιστές επικεντρώνονται στην καλλιέργεια της γης και στη δημιουργία των απαραίτητων κατασκευών. Η επιχείρηση "Αστερίξ" πήρε μπρος. Στην περιοχή λειτουργεί συνεχώς πειρατικό ράδιο για ενημέρωση, κανάλι irc για άμεση επικοινωνία καθώς και ιστοσελίδα με ροή ειδήσεων. Κατα καιρούς, οι μπάτσοι προσπαθούν να ξαναεπιτεθούν, αλλά δεν τα καταφέρνουν.

Το καλοκαίρι οργανώθηκε τρίημερο φεστιβάλ και ανά τακτά χρονικά διαστήματα οι ακτιβιστές οργανώνουν ημερίδες για να φυτέψουν και να μαζέψουν κόσμο στην περιοχή, υπενθυμίζοντας ότι ο αγώνας δεν τελειώνει. Η αλληλεγγύη και η έμπρακτη βοήθεια φτάνει στην περιοχή από αρκετές πόλεις της Γαλλίας καθώς και από άλλες χώρες.

Το αξιοσημείωτο είναι ότι στην περιοχή ζουν μαζί άνθρωποι από διάφορες ομάδες και ιδεολογίες. Πασιφιστές, αναρχικοί, κομμουνιστές, οικολόγοι βρήκαν τη φόρμουλα να αφήσουν τις διαφορές τους, να φτιάξουν ένα χωριό αντίστασης στον καπιταλισμό και να συνδημιουργήσουν για την προστασία της γης από τα ανούσια, αντι-οικολογικά και χωρίς μέλλον σχέδια που φανερώνουν καθημερινά τον Homo Economicus των διαφόρων "σοσιαλιστικών" και "πράσινων" κομμάτων.

Ο αγώνας πλέον εξαπλώθηκε σε ολόκληρη τη Γαλλία. Στη Λυών γεννήθηκε μια ZAD ενάντια στην κατασκευή ενός δεύτερου σταδίου ποδοσφαίρου, στα σύνορα Γαλλίας-Ιταλίας μια ZAD γαλλοιταλική ενάντια σε μια νέα γραμμή τρένου που θα περνά από τα δάση κ.α

### ZAD παντού, Αντίσταση και Σαμποτάζ.

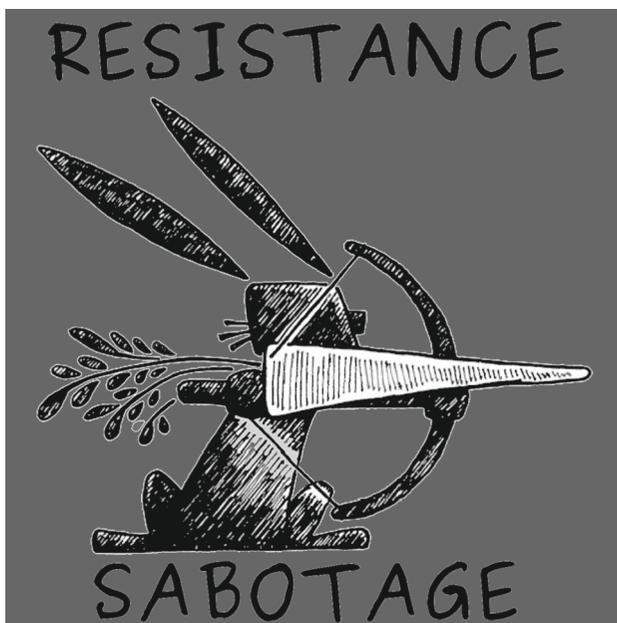
Πληροφορίες για την ZAD:

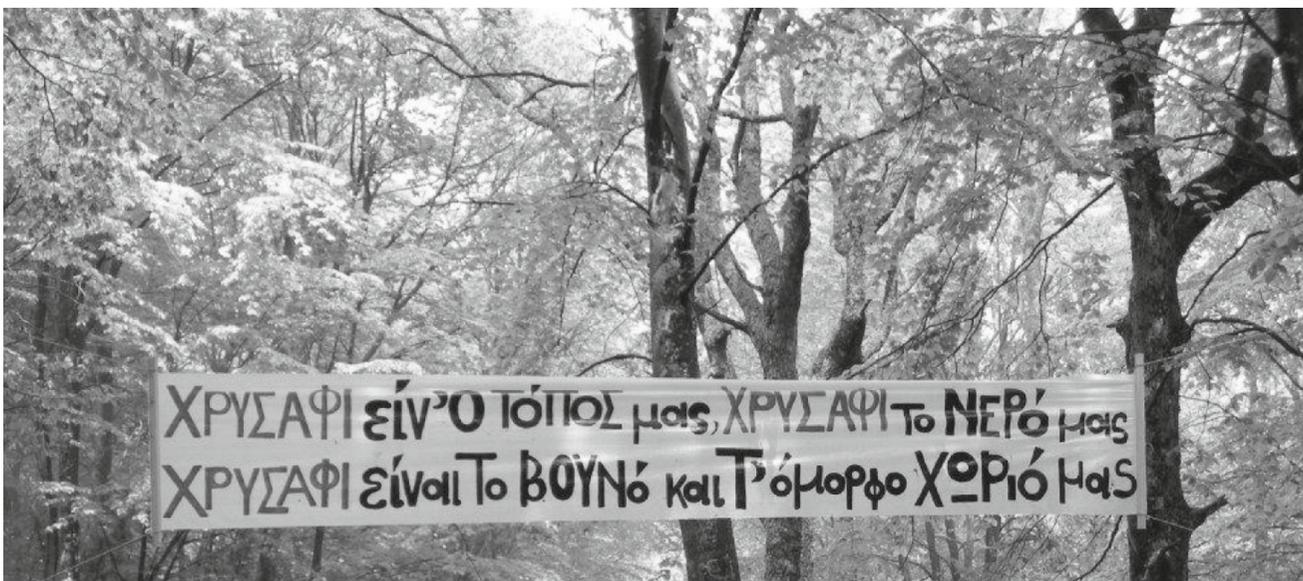
<http://zad.nadir.org/>

<http://benzaden.tumblr.com/>

<http://www.youtube.com/watch?v=Ipy01M4Bci4>

[http://www.youtube.com/watch?v=7WUy\\_joc52M](http://www.youtube.com/watch?v=7WUy_joc52M)





## ΑΝΤΙΣΤΑΣΗ ΣΤΙΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΕΣ ΕΞΟΡΥΞΗΣ ΟΡΥΚΤΩΝ ΠΟΡΩΝ: ΑΓΩΝΑΣ ΓΙΑ ΤΗ ΓΗ ΚΑΙ ΤΗΝ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ, ΑΓΩΝΑΣ ΓΙΑ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗ ΚΑΙ ΑΥΤΟΝΟΜΙΑ

Αποψίλωση των αρχέγονων δασών, εξαφάνιση της βιολογικής ποικιλότητας και καταστροφή των φυσικών οικοσυστημάτων... Αύξηση της ατμοσφαιρικής ρύπανσης και επιδείνωση των κλιματικών αλλαγών... Απώλεια των βιώσιμων μέσων και μεθόδων βιοπορισμού (όπως η γόνιμη γη και η βιολογική γεωργία ή τα παραθαλάσσια δάση και ο οικολογικός τουρισμός) και υποβάθμιση της ποιότητας ζωής... Περιθωριοποίηση και υποταγή των απλών ανθρώπων και αποκλεισμός και αποδιάρθρωση των τοπικών κοινοτήτων... Ιδιωτικοποίηση των δημόσιων δασών και καταλήστευση των φυσικών πόρων... Εκμετάλλευση του εργατικού δυναμικού και παραβίαση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων... Σύμπραξη του κεφαλαίου και των πολυεθνικών επιχειρήσεων με τις νεοφιλελεύθερες και νεοσυντηρητικές κυβερνήσεις, με στόχο την υποστήριξη της λειτουργίας των βιομηχανιών εξόρυξης ορυκτού πλούτου από τις αυταρχικές πολιτικές της αστυνομοκρατούμενης πολιτείας και τις καταπιεστικές πρακτικές της αυθαίρετης βίας...

Αυτές είναι μερικές από τις δυσμενέστερες – αλλά σίγουρα όχι οι μοναδικές – περιβαλλοντικές, κοινωνικές, πολιτικές και οικονομικές συνέπειες ενός από τα μεγαλύτερα «αναπτυξιακά προγράμματα» [sic] στην ιστορία της σύγχρονης Ελλάδας, του εξωτερικού χρέους και των μνημονιακών συμβάσεων. Της σημερινής Ελλάδας, της κλιμακούμενης φτώχειας και της αυξανόμενης ανέχειας, της ανυπόφορης εξαθλίωσης και της

δυσβάστακτης καταπίεσης των απλών ανθρώπων και των τοπικών κοινωνιών από τα διεθνή χρηματοπιστωτικά κέντρα και τις εθνικές κυβερνητικές συμμαχίες. Και βέβαια από τα μακριά χέρια του καπιταλιστικού και εξουσιαστικού συστήματος εκμετάλλευσης και υποταγής: από τα κρατικά σώματα ασφαλείας μέχρι τις παρακρατικές νεοαζιτικές συμμορίες.

Όπως συμβαίνει πάντοτε, όμως, στην ιστορία της ανθρωπότητας, η κυρίαρχη ιστορία των από πάνω και των από μέσα αντιπαραβάλλεται με την «άλλη» ιστορία, των από κάτω και των απ' έξω. Παράλληλα με την ιστορία της υποταγής και της καταπίεσης γράφεται και η ιστορία της κινητοποίησης και της αντίστασης. Ταυτόχρονα με τη συνεχή εξέλιξη της εκμετάλλευσης και της καταστροφής αναδύεται από τον πάτο της ταξικής διαστρωμάτωσης και το περιθώριο του εξουσιαστικού συστήματος, η ιστορία της δικαιοσύνης, της ισότητας και της ελευθερίας, της αλληλεγγύης, της αξιοπρέπειας και της αυτονομίας.

Αυτή, η «άλλη» ιστορία, των από κάτω και των απ' έξω, μπορεί να ακολουθεί υπόγεια διαδρομή, αλλά σίγουρα δεν είναι ανύπαρκτη. Μπορεί να μην εμφανίζεται στα έγχρωμα πρωτοσέλιδα των εφημερίδων και τα κεντρικά δελτία ειδήσεων των τηλεοπτικών σταθμών, αλλά σίγουρα αναδύεται από τα έγκατα της γης, εκεί όπου βρίσκεται το μαγκανοπήγαδο της παραγωγής και της κατανάλωσης, παρεμποδίζοντας τη λειτουργία του





και αμφισβητώντας την ηγεμονία του. Στα αποκεφαλισμένα βουνά και τα αποφιλωμένα δάση της Βορειοανατολικής Χαλκιδικής, στην περιοχή των Σκουριών, δεν γράφεται μόνο η ιστορία των πλούσιων, των κυρίαρχων και των καταπιεστών, γράφεται επίσης η ιστορία των φτωχών, των αδύναμων και των καταπιεζόμενων.

Σ' αυτήν την «άλλη» ιστορία ανήκουν και οι δικοί μας αγώνες. Στο πλάι αυτών των απλών ανθρώπων και των απόμακρων κοινοτήτων στεκόμαστε και εμείς, ως ένα μικρό, αλλά ενεργό κομμάτι των αντικαπιταλιστικών και αντιεξουσιαστικών κινήματων σ' ολόκληρο τον κόσμο, τα οποία σήμερα επέλεξαν να αναλάβουν δράση και να επιδείξουν την αλληλεγγύη τους με τον αγώνα για την προστασία της περιοχής των Σκουριών στη Βορειοανατολική Χαλκιδική.

Αντιστεκόμαστε στις βιομηχανίες εξόρυξης ορυκτών πόρων, είτε πρόκειται για ορυκτά μέταλλα ή για ορυκτά καύσιμα. Αγωνιζόμαστε ενάντια στην αναπτυξιακή καταλήστευση των φυσικών πόρων και στον επιχειρηματικό έλεγχο των προτύπων ζωής. Τασσόμαστε υπέρ του δικαιώματος των απλών ανθρώπων και των τοπικών κοινοτήτων να διαφυλάξουν τη γη, το νερό, τα δάση, τις θάλασσες, τα οικοσυστήματα και τη βιοποικιλότητα τους. Παλεύουμε για την ανατροπή του καπιταλιστικού συστήματος και των εξουσιαστικών δομών, των κυρίαρχων παραγωγικών σχέσεων της εκμετάλλευσης των ανθρώπων και των ηγεμονικών καταναλωτικών προτύπων της λεηλασίας της φύσης. Αποσκοπούμε στη δημιουργία εναλλακτικών και αποκεντρωμένων κοινωνικών και πολιτικών δομών, έτσι ώστε η παραγωγή αγαθών να ικανοποιεί τους ανθρώπους και να σέβεται το περιβάλλον, χωρίς να εξυπηρετεί τις επιχειρήσεις και να στηρίζει το κεφάλαιο.

Αγωνιζόμαστε για τη γη και την ελευθερία, για δικαιοσύνη και αυτονομία.

**ΟΤΙ ΛΑΜΠΕΙ ΔΕΝ ΕΙΝΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΗ  
ΚΑΙ ΟΤΙ ΚΑΤΑΣΤΡΕΦΕΙ ΔΕΝ ΕΙΝΑΙ  
ΑΠΟΑΝΑΠΤΥΞΗ**

Συσπείρωση Ατάκτων  
Σάββατο, 9 Νοεμβρίου 2013



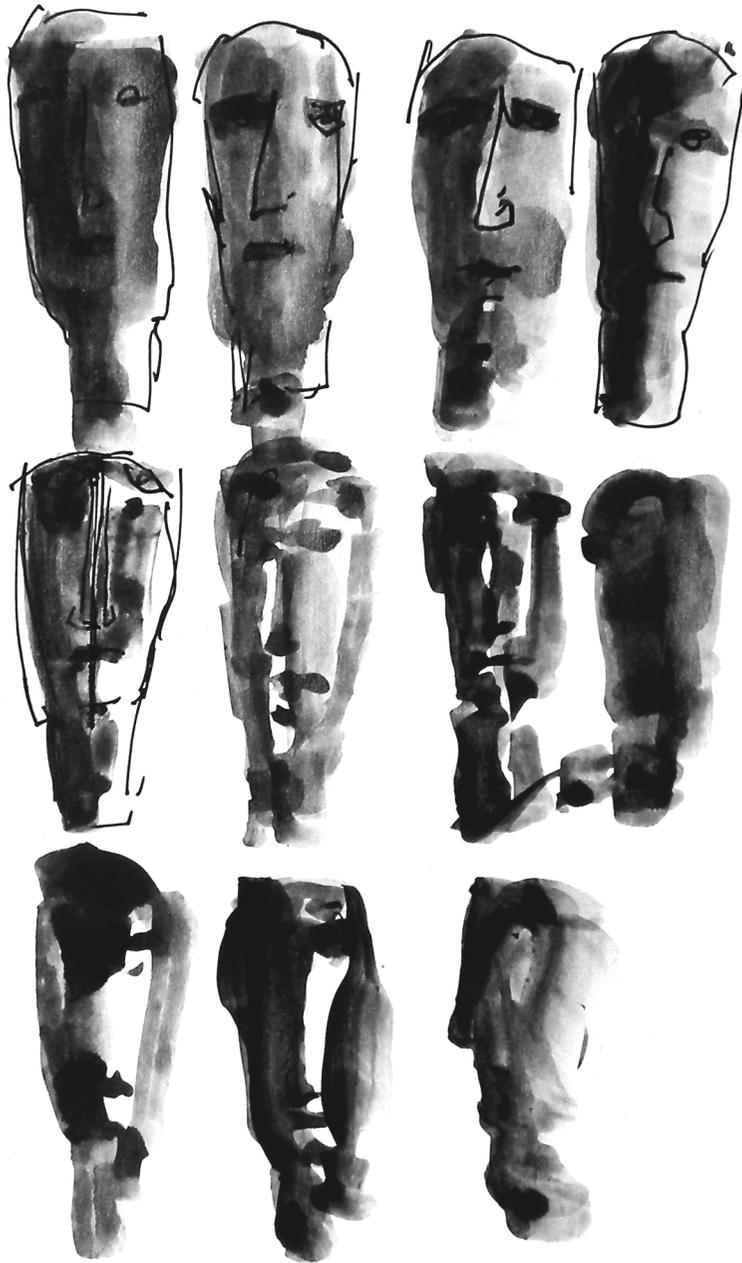
## Επειδή

Επειδή κάψατε τα δάση μου  
Για να κόψετε τα οικόπεδά σας  
Και μιλάτε για Δασούπολη Εκεί  
που δεν υπάρχει ούτε ένα δέντρο  
Επειδή ανασκάψατε τους κήπους  
μου Για ν' απλώσετε τα γήπεδά  
σας Και μιλάτε για Ανθούπολη  
Εκεί που δεν υπάρχει ούτε ένα  
άνθος Επειδή μωρανήκατε\*  
Επειδή σκοτώνετε τον ήλιο μου  
Για να πλουτίσετε τα σκότη σας  
Και μιλάτε για Λάμπουσα Εκεί  
που δεν υπάρχει λάμψη Και  
μιλάτε για Αλάμπρα Εκεί που δεν  
υπάρχει φως Όμως υπάρχει ο  
Κεραυνός Και θα σας κάψει.

Κώστας Βασιλείου,

Η Λάμπουσα,

Λευκωσία 1996



Αν Κλασσι  
16/5/2013

\*Φωτογραφία οπισθόφυλλου : Ανδριανή Κουή  

---

facebook: Συσπείρωση Ατάκτων  
<http://syspirosiatakton.org/>

